

Afzender:

NGV afd. Drenthe en NW-Overijssel

Laan van de Iemenhees 566

7823 JX Emmen

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

THREANT

Jubileumnummer

1989 – 2014

NGV. Afd. Drenthe en Noordwest-Overijssel

Voorwoord

Uiteindelijk is het dan zover. Ons jubileum op 25 oktober aanstaande in de Vredehorst te Hoogeveen kan van start gaan. Het verse bestuur, dat in november 2013 aantrad, stond een beetje voor een dilemma. We hadden nauwelijks een jaar de tijd om het jubileum voor te bereiden en tevens moest het nieuwe bestuur zich compleet inwerken. Uit het bestuur werd een jubileumcommissie samengesteld, dat de grote lijnen van het jubileum heeft uitgewerkt. We kwamen er al snel achter dat een jaar eigenlijk te kort is voor een dergelijke organisatie, maar uiteindelijk is alles toch gelukt en kunnen we onze leden, gast-leden, medewerkers, oud-bestuursleden en belangstellenden begroeten in De Vredehorst vanaf 's middags 13.00 uur. Het programma ziet er als volgt uit: (de aanvangstijden kunnen iets afwijken)

13.00 uur: Ontvangst en receptie.

13.30 uur: Welkomstwoord door onze voorzitter.

13.45 uur: *'De toekomst van de NGV'*, door Toon van Gestel, landelijke voorzitter van de NGV.

14.00 uur: Uitleg over de middag.

14.10 uur: Gezellig samenzijn en bezoek aan de diverse stands.

In de loop van de middag zullen onze advertenties, waaraan jarenlang is gewerkt, officieel online op onze website worden geplaatst.

17.00 uur: Sluiting van de bijeenkomst.

Samen met een ietwat uitgedunde Threant hebt u ons Jubileumnummer in de bus gekregen. Daarnaast hebben we een Jubileum-CD samengesteld, boordevol kwartierstaten, parentelen, verhalen en meer. Deze is te koop in onze stand tijdens de bijeenkomst. Voor leden is de prijs € 5,-, niet leden betalen € 10,-. We kunnen u verzekeren dat deze CD bijzonder de moeite waard is. Meer informatie leest u op onze website.

Namens het bestuur mag ik u allen hartelijk welkom heten op deze bijzondere middag.

Uw voorzitter, Harm Hillinga.

Vraag ook naar onze Jubileum CD 2014.

Prijzen: Leden € 5,- Niet-leden € 10,-

Op de heenweg namen de 'Hollandgangers' proviand mee want een voetreis naar Holland duurde lang. In die dagen had men niet alleen te maken met de grensovergang zoals wij die nu kennen tussen Duitsland en Nederland, maar er moesten vele grenzen worden overschreden tussen de kleine staatjes waaruit Duitsland zo'n honderd jaar geleden nog bestond. De arbeiders namen ook hun eigen gereedschap veelal mee, zoals een zeis, die ze dan na de zomer hier verkochten om als retourbagage Nederlandse waren te kunnen meenemen.

In Nederland keek men met gemengde gevoelens naar deze immigranten. Ze werden meestal gezien als een gevaar voor de samenleving, zij hadden de naam arm, vies, onnozel en dom te zijn. Bekende namen als Sinkel, Dreesman, Brennikmeier logenstraffen deze opvatting. Vele namen zijn in de loop der tijden vernederlandst. De reden kon tweemaal zijn: Nederlandse ambtenaren konden uit pesterij of vreemdelingenhaat een naam verkeerd registreren, maar ook de buitenlanders veranderden hun naam om niet als vreemdeling te worden herkend.

Van Duitse zijde wantrouwde men de Nederlandse samenleving evenzeer en er werd in het moederland heftig geprotesteerd tegen de 'Hollandgangerei'. De dominee reisde soms ook mee om de gelovigen te behoeden voor de gevaren van het al te losbandige leven hier. Aan de hand van geprojecteerde beelden gaf de heer Kaldenbach een schets van de vele ontberingen die deze werkers hebben doorstaan. Met een vooruitziende blik namen ze soms een houten kruis uit het moederland mee voor het geval ze hier zouden sterven.

De heer Kaldenbach is erin geslaagd het imago van deze 'gastarbeiders' uit voorbije eeuwen flink op te poetsen.

Door: Bep Westen-Bataille

Inhoudsopgave

Voorwoord	<i>Harm Hillinga, voorzitter</i>	2
Genealogieën van Asser Joden	<i>dr. Jan Ridderbos, Assen</i>	4
Interessante familieonderzoekervaringen	<i>H. Scholtens, Zwolle</i>	13
Toespraak gehouden door Teunis Karst in 1926	<i>Henk Zomer, Markelo</i>	15
Twee persoonlijke verhalen van Egbert Karst	<i>Henk Zomer, Markelo</i>	21
Een gezinsdrama op 18 augustus 1841 te Gieterveen	<i>Tiny Lindeman, Moordrecht</i>	23
Als je veel te vertellen hebt	<i>Henk Jonkman, Dronten</i>	26
Genealogie Kamperman	<i>Anneke Pol-Scnippe, Hoogeveen</i>	31
Kwartierstaat van Aaltje ten Veen	<i>Berend Moed, Leeuwarden</i>	35
Kwartierstaat van Albert Tymens Jaspers	<i>Berend Moed, Leeuwarden</i>	37
Kwartierstaat van Lambert Klunder	<i>Jan Klunder, Barendrecht</i>	39
Kwartierstaat van Roelof Klazes Meester	<i>Berend Moed, Leeuwarden</i>	47
Kwartierstaat van Roelof Steringa	<i>Berend Moed, Leeuwarden</i>	50
Kwartierstaat van Wolter de Vries	<i>Berend Moed, Leeuwarden</i>	54
In gesprek met dhr. T.L. de Jong uit Koekange	<i>Nico Scheffer, De Wijk</i>	59
Fraude met identiteit	<i>Jaap Schelhaas, Hoogeveen</i>	61
Hannekemaaiers en Hollandganger	<i>Bep Westen-Bataille</i>	65

Genealogieën van Asser Joden

door dr. Jan Ridderbos, Assen

Ik schreef een onfatsoenlijk dik proefschrift over collaboratie, aanpassing en verzet tijdens WO II. Voor die vele honderden pagina's druk heb ik duizenden vellen documentatie doorgeworsteld (en dikwijls vuile handen gemaakt). Het aloude handwerk van dit soort van archiefonderzoek beheers ik.

Pas na mijn pensionering kwam ik een geheel andere bron voor het historisch onderzoek tegen, de genealogie. Al doende ben ik onder de indruk gekomen, hoe vruchtbaar genealogisch onderzoek kan zijn. En dat het gaat om een geheel eigen bron voor historische kennis.

Ik werd in contact gebracht met het Joodse kerkhof te Assen. Dit contact liep uit op onderzoeksproject van enkele jaren. Als resultaat hiervan lanceerden we de website www.joodsebegraafplaatsassen.nl. Een bijzondere plaats op deze website nemen de namen in van de 400 Asser Joden, die het slachtoffer werden van de Shoah¹. Daarnaast worden ook de namen van de meest oudere Joden genoemd, die meestal als gevolg van ziekte in het kamp Westerbork overleden. Gedurende een korte periode (september 1942 tot maart 1943) werden deze overleden op de nabij gelegen Joodse begraafplaats te Assen begraven. Bij de vermelding van deze namen hebben we steeds de namen van de ouders, en indien van toepassing van de echtgenote/echtgenoot vermeld. Een mens is immers nooit een op zichzelf staand individu. Zij/hij behoort tot een familie en heeft dikwijls een eigen gezin. Wat de slachtoffers van de Shoah betreft, is deze website een digitaal monument. De website helpt om hun namen in herinnering te houden. Maar: deze website is verbonden met de Joodse begraafplaats te Assen. Meer dan twee honderd jaar worden hier mensen begraven. Mensen met een eigen naam, maar ook met een eigen geschiedenis en eigen familiale verbanden.

Om die eigen familiale verbanden in kaart te brengen, hebben we een breed opgezet genealogisch onderzoek opgezet. We kwamen onmiddellijk in aanraking met een eigen moeilijkheid van het Joodse genealogische onderzoek. De grafstenen zijn in het Hebreeuws beschreven, en wat de oudere grafstenen betreft uitsluitend in het Hebreeuws. Wij hadden hulp nodig om die grafstenen te ontcijferen en hebben die ook gevonden. We zijn mw. Adriana Drint

¹ Shoah: vervolging en vernietiging van de Joden in de Tweede Wereldoorlog; holocaust.

boord van de 'Lastdrager' en bij vonnis van de Kantonrechter te Kampen veroordeeld tot 'eene' geldboete van 7 gulden of 3 dagen gevangenisstraf. Voorts vond ik nog een feit, uit 1889, dat hij als 25 jarige schippersknecht, thans varende bij 'den schipper' H.B. terzake van mishandeling werd veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf. Opsporing, aanhouding en tenuitvoerlegging of opzending werd geboden. In Rotterdam was hij volgens een gezinskaart regelmatig in de kost bij een broer en werd dan weer enige malen uitgeschreven naar Veenhuizen/Norg. Uiteindelijk stierf hij ongehuwd in 1940 te Rotterdam. Een fraudezaak?

Uit de oude doos: Hannekemaaiers en andere Hollandgangers.

Lezing op 26 febr. 2000 door dhr. J.J. Kaldenbach in 'De Aanleg' te Deurze.

Het onderwerp van de lezing sloot prima aan bij de belangstelling van vooral Noorderlingen, die immers veel met voorouders van Duitse oorsprong te maken hebben.

Vanaf de 17^e eeuw tot begin deze eeuw kwamen Duitse seizoenarbeiders in grote groepen de grens over om hun geluk te beproeven in Nederland. Zij ontvolkten zo - zeer tegen de zin van de grote Heren, voor wie deze arbeiders vaak als horigen werkten - een flink deel van de dorpen in hun thuisland. Alleen de ouderen, invaliden en kleine kinderen bleven in de zomer achter.

Naast veenarbeiders, grasmaaiers (hannekemaaiers), boerenknechten en arbeiders in o.a. de blekerijen en steenbakkerijen en de scheepvaart, kwamen ook dienstmeiden en handelslieden de grens over. Deze laatsten verkochten textiel, aardewerk en ook levende have zoals kuikens. Hun waren droegen ze op de rug met zich mee in een mand of houten kist de 'kiep'. Vandaar de naam 'kiepkerels'.

De 4e scan is in feite al verwerkt in het vorenstaande. Hierbij valt op dat de kinderen uit het 1e huwelijk van Geertje van de Velde daarop ook vermeld staan en op welk tijdstip zij het ouderlijk huis hebben verlaten, zijn gehuwd of overleden. Ook de data uit 1919 over Jan op de 3e scan over oom Klaas kloppen.

Vervolgens enkele algemene opmerkingen. Klaas wordt vermeld met godsdienst GER.; Geertje en de kinderen als NH. 'Onze' Jan ook als NH. De 2e vrouw van Albertus en de kinderen van dit echtpaar, staan te boek als RK. Op de gezinskaart van Albertus valt het grote aantal mutaties op met een vraag daarbij waarom ze vertrokken en waarom ze weer terug kwamen. Drie kinderen verhuizen op 19-10-1920, de 1e naar Zwolle, naar een oom en tante (dochter van Jan en Klaasje), de 2 anderen naar Hasselt naar resp. M. Schelhaas en J. Schelhaas (ook ooms uit dit grote gezin). Alle 3 keren zijn ze op 16-09-1921 terug naar het ouderlijk huis, waar vader intussen op 07-09-1921 opnieuw is gehuwd.

De tweede **Jan Schelhaas** wordt 02-01-1964 te Hollandscheveld geboren om 8.00 uur op het adres Hollandscheveld A130. Dat is bijna 10 maand na de geboorte van de eerste Jan. Vader **Jan Koenraads** is dan 38 jaar. Deze Jan moet dus feitelijk overleden zijn op 10-11-1964 en is dan 76 jaar. Ook hij was schippersknecht en ook hij is net als zijn jonger broer nooit gehuwd.

Zes jaar na de geboorte van de tweede Jan, wordt een derde **Jan Schelhaas** geboren en wel 7 mei 1870 te Hollandscheveld E571. Vader **Jan Koenraads** is dan 45 jaar en is van beroep landbouwer. De 3^e Jan trouwt 22-06-1898 te Hasselt met **Roelofje IJsselstein**, geb. 01-04-1872 aldaar en overl. 17-02-1944 te Elburg. Uit dit huwelijk worden 7 kinderen geboren tussen 1898 en 1911. De derde Jan was eerst schippersknecht in 1922 en in 1924 komt hij voor als schipper. In 1909 treedt hij op als getuige bij het overlijden van Geertje Westrik, aan boord van het schip '*Wisseling*'. Jan is dan vrachtschipper. Haar vader Hendrik is een collega schipper, wonende te Nieuwleusen.

Jan nr. 2 nam aldus de identiteit aan van Jan nr. 1, met als beroep schippersknecht. Uit de uitvoerige correspondentie met Rotterdam kwam dit naar voren. Volgens de gemeente was het niet mogelijk dat Jan nr. 2 de geboorte datum c.q. de identiteit van Jan nr. 1 overnam. Maar Jan nr. 1 was echter wel degelijk overleden, mogelijk te Norg.

Uit het Politieblad van februari 1892 blijkt dat Jan nr. 1, 26 jaren domicilie in Hasselt genoot en bij vonnis van het Kantongerecht van Zwolle veroordeeld is tot 'eene' geldboete van 3 gulden, subsidiair 3 dagen hechtenis, wegens openbare dronkenschap. Daarvoor, bleek later, was hij in 1883 werkzaam aan

uitzonderlijk dankbaar voor de ruimhartigheid waarmee zij de door haar verzamelde gegevens, inclusief vertalingen, ons ter beschikking stelde.

Uit erkentelijkheid voor alle inspanning die vader Levie (Lé) Vos en zijn dochter Floor gedaan hebben voor het in stand houden van de Joodse begraafplaats te Assen, zochten we zijn genealogie via de lijn van zijn moeder uit. Lé Vos deed allerlei genealogisch onderzoek; vele papieren in zijn archief getuigen daarvan. Maar hij was het Hebreeuws niet machtig. Hij heeft nooit geweten, dat in een ononderbroken lijn het voorgeslacht van zijn vrouw op de hem zo vertrouwde begraafplaats begraven ligt.

HET NAGESLACHT VAN JOZEPH MEIJER LEVIE (begraven op de joodse begraafplaats te assen)

(jaartal, nummer) Naam vermeld in Register van overlijden en begrafenissen, bij genoemd jaartal, onder vermeld nummer.

Generatie 1

Jozeph Meijer Levie, geb. 12 november 1753 te Kassel (Duitsland), zoon van Meijer Levie en Henderika Vries, overl. 5 november 1837 te Eelde; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen, eigen grafsteen, nr. 283.**

Gehuwd met

Rieka-Rika Gersons/Garsons Blok (ook vermeld als Henderika Karsen), geb. ± 1763 te Vollenhove, overl. 11 februari 1843 te Roden; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen, eigen grafsteen, 282.**

Generatie 2

Meijer Joseph Levie, (1867, geen nummer), geb. 1794 te Eelde, zoon van Joseph Meijer Levie en Rieke-Rika Blok, overl. 26 maart 1867 te Vries, oud ± 72 jaar; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen.**²

Gehuwd met

Sieske-Susanna Koppel (1905, nr. 2), geb. 2 augustus 1819 te Boerwinkel (Duitsland), dochter van N.N. en N.N., overl. 6 maart 1905 te Assen, oud 85 jaar; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen.**³

² Vermeld in Grafregister 1852-1904; zie ook <http://akevoth.org/genealogy/ndbeli/2175.htm>.

³ Gegevens ontleend aan overlijdensakte Assen, 1905, nr. 41. Volgens de huwelijksakte Eelde, 1843, nr. 3. trad Meijer Levie in het huwelijk met Sieske of Suzanna Koppel, dochter van Jacob Koppel en Hanna Meijer; Suzanna zou dan in 1824 te Sleen geb. zijn, en was ± 81 jaar oud bij haar overlijden.

Generatie 3

Henderika Levie (1925, nr. 3), geb. 21 januari 1845 te Vries, dochter van Meijer Joseph Levie en Susanna Koppel, overl. 8 augustus 1925 te Assen; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen; eigen grafsteen, nr. 85.**

Gehuwd met

Levie Leip, zich noemende Vos, geb. 16 juli 1847 te Gieten, zoon van Salomon Levie Leip en Jantje Frankforter, laatst woonachtig te Assen, overl. 29 oktober 1942 te Westerbork; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen; eigen grafsteen, nr. 84.**

Generatie 4

Aron Vos (1961, nr. 203), geb. 9 augustus 1884 te Assen, zoon van Levie Leip, zich noemende Vos, en Hinderika Levie, gehuwd geweest met Grietje Magnus (Smilde, 23 maart 1884 – **Auschwitz**, 29 oktober 1942), overl. 28 maart 1961 te Assen, oud 76 jaar; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen, eigen grafsteen**

Generatie 5

Levie Vos (2008, nr. 217), geb. 17 januari 1920 te Assen, zoon van Aron Leip en Grietje Magnus, overl. 14 december 2008 te Assen, oud 88 jaar; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen, eigen grafsteen.**

Gehuwd met

Hendrika Meierina Levie (2008, nr. 215), geb. 8 april 1919 te Assen, dochter van Benjamin Levie en Flora Rozeveld, overl. 20 februari 2008 te Assen, oud 88 jaar; **begr. op de Joodse begraafplaats te Assen, eigen grafsteen.**

Het is zeer bijzonder dat op een veld, waar vele grafstenen of door de tand destijds of door molest verdwenen zijn, uitgerekend de twee stenen uit de eerste generatie bewaard gebleven zijn.

Natuurlijk zochten we ook de verdere familie uit; van hen is een opvallend groot aantal op de Joodse begraafplaats te Assen begraven.

Het aardige van ons onderzoek is, dat we voor zover mogelijk de genealogische gegevens koppelden aan de gegevens van de begraafplaats. Het is mogelijk om met behulp van het grafplan een wandeling uit te zetten langs de graven van het voorgeslacht.

In de eerste bundel met *Genealogieën Joodse Assenaren (oud)* presenteerden we de genealogieën van de zestien oudst bekende Joodse families. Opmerkelijk is dat van deze zestien families er zes waren, die slechts kort, nooit langer dan

opzending. Opmerking: Wanneer men de leeftijden omrekenet naar jaartallen kloppen deze niet, maar dat kwam vaker voor (zie diverse overl. akten).

Volgens de gezinskaart van Rotterdam woonde Jan bij zijn oom **Klaas Schelhaas**, geb. 03-05-1874 te Hollandscheveld E571 en overleed hij op een onbekende datum te Rotterdam. Van beroep was hij schipper en hij was gehuwd 12-05-1909 te Amsterdam met **Geertje van de Velde**, geb. 10-12-1874 te Hasselt en overl. 03-04-1960 te Rotterdam. Het gezin met 3 kinderen woonde aldaar aan de Hillestraat 76b. Jan Schelhaas komt 4x voor in de 'digitale stamboom' van Rotterdam met de foute geb. datum 14-03-1862. Geertje was overigens eerder gehuwd met Albert Overmars.

Volgens de scans van de gezinskaarten was hij volgens de 1e scan matroos op de binnenvaart. Hij werd te Rotterdam ingeschreven op 09-07-1909 vanuit Norg (Veenhuizen) en vertrok 13-05-1913 naar Amsterdam. Vervolgens komt hij op de 2^e scan voor op de C. Huygensstraat 75 B2. Op 03-09-1914 kwam hij terug naar Rotterdam en vertrok weer op 01-11-1914 naar Veenhuizen.

Kijken we naar de gezinskaart van Klaas Schelhaas dan zien we daar 10 personen met kinderen uit verschillende huwelijken en 1 kleinzoon. Jan staat vermeld op nr. 10, als komende 03-04-1919 uit Veenhuizen 2, Gr. I en hij vertrekt weer 28-04-1919 naar oom **Albertus Schelhaas**, geb. 16-06-1876 te Hoogeveen, die ook in Rotterdam woonde. Op zijn gezinskaart staan 15 personen. Hij was 2x gehuwd, t.w. met **Alberdina Wendt** [1879-1920], gehuwd 08-11-1906 te Hasselt en later met **Francina Soeters** [1887- ?], welke eerder gehuwd was met **Johannes van Campenhout** [1886-1918]. Eigen kinderen en stiefkinderen woonden erbij in. Ook Jan Schelhaas komt op de kaart voor als nr. 9 en als matroos op de grote vaart.

De 2e scan levert geen nieuwe feiten op. Jan staat daar alleen op vermeld, als zijnde geboren op 14-03-1862 te Hoogeveen.

De 3e scan geeft aan dat hij 03-04-1919 is opgenomen op de gezinskaart van oom Albertus. Hij vertrekt 06-09-1921 weer naar Veenhuizen. Als extra aantekening staat nog vermeld: "06-05-1919 aan boord Rijnschip Bazalt V, adres: West-Varkenoordscheweg 65a bij Schelhaas [= Albertus]; 26-10-1920 adres: Eleonorastraat 15 bij Schelhaas [= Albertus]".

Op 16-07-1923 gaat hij weer naar Veenhuizen. Tussen 1913 en 1940 verhuist hij nog 5x te Rotterdam. Het laatst op 06-08-1940. Op 03-09-1940 wordt voor hem een persoonskaart aangelegd en 10-10-1940 is hij te Rotterdam gestorven.

(Hoogeveen), 3 maanden nadat haar jongste kind was overleden. Volgens Albert Metselaar begraven 21-11-1857 te Hoogeveen, graf 81, blok 4. Uit dit huwelijk drie dochters, geboren tussen 1849 en 1856. Ze stierven alle drie op jonge leeftijd.

Tien jaar later trouwde Jan Koenraads 13-11-1858 te Hoogeveen met **Klaasje Koster**, geb. 4 febr. 1838 te Hollandscheveld. Zij overl. 15-12-1912 te Hasselt. Uit dit huwelijk 13 kinderen, geb. tussen 1860 en 1883, waarvan 3 zoons met de voornaam Jan. Jan Koenraads Schelhaas is 85 jaar geworden en zijn tweede vrouw 74 jaar. Het eerste kind van Klaasje is nog geen jaar oud geworden, het tweede werd bijna 10 maanden later geboren en werd 76 jaar.

Jan Koenraads was schipper van beroep en hij woonde met zijn gezin en 7 kinderen in Overijssel en stierf in 1944 te Elburg.

Op 14 mrt. 1862 wordt **Jan Schelhaas** geboren om 23.00 uur op het adres Hollandscheveld A 128. Jan was schipper van beroep. Hij overl. te De Slood (Hoogeveen) 11-03-1863 om 21.30 uur. Volgens een brief van B&W te Rotterdam van 18-06-1963 is de geb. datum en plaats juist, maar is hij niet te Hoogeveen overleden maar ongehuwd gestorven op 10-10-1940 te Rotterdam op 78-jarige leeftijd. Dit moet volgens mij 76 jaar zijn! Daar werd hij voor de eerste keer vermeld op 09-07-1909 als komende van Veenhuizen. *'Een Jan Schelhaas geb. 02-01-1864 komt te Rotterdam niet voor'*, aldus een brief van B&W aldaar van 31-07-1963.

In het Algemeen Politieblad van 11 feb.1892, nr. 9, blz.197, zaak 685 wordt vermeld: *"Schelhaas, Jan, 26 jaren, [= 1866], schippersknecht, gedomicilieerd te Hasselt, bij vonnis van hetzelfde Kantongerecht [=Zwolle], d.d. 30-07-1891, veroordeeld tot eene geldboete van hfl. 3 subsidiair 3 dagen hechtenis, wegens openbare dronkenschap"*. Idem van 1883, blz.1458, zaak 2448: *"Schrelhaas [= fout geschreven] Jan, oud 20 jaren, [= 1863], schippersknecht, wonende aan boord van het schip Lastdrager, is bij vonnis van het Kantongerecht te Kampen, d.d. 27 feb. jl. bij verstek veroordeeld tot eene geldboete van hfl. 7, subsidiair 3 dagen gevangenisstraf"*. De Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Kantongerecht in het Arrondissement Zwolle, met als standplaats Zwolle, verzoekt opsporing, aanhouding, tenuitvoerlegging der straf en bericht, waarop betrekkelijke stukken onmiddellijk zullen worden opgezonden. Idem 1899, blz.596, zaak 545: *"Schelhaas, Jan, 25 jaren [= 1874], thans varende bij den schipper Hein Brunink, bij vonnis der Arrond. Rechtbank te Zwolle, d.d. 14 febr. jl., terzake van mishandeling, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 8 dagen."* De Officier van Justitie te Zwolle verzoekt tenuitvoerlegging of

twee generaties, te Assen woonachtig waren. Van de tien overgebleven families waren er tijdens de bezetting slechts enkelingen in Assen achtergebleven. We ontdekten twee interessante demografische patronen:

1) Joden uit Duitsland vestigden zich in de provincie Groningen, vaak te Winschoten. Daarvandaan emigreerden zij naar de Drentse hoofdstad. Die stad was voor verreweg de meesten van hen geen vaste woonplaats maar een opstap voor verdere emigratie, meestal naar Amsterdam of Rotterdam, en in een verrassend groot aantal gevallen naar Nederlands Indië.

2) In de eerste generaties was het kindertal zeer groot; vrij snel daalde dit getal tot veel kleinere proporties.

Juist omdat we ons niet concentreerden op de genealogie van slechts één familie werden deze patronen des te duidelijker (en overtuigender). Het is duidelijk, dat beide onderzoeksresultaten om nader onderzoek vragen.

Bijvoorbeeld: liep de gezinsreductie van de Joodse Assenaren parallel met die van de niet-Joodse burgers? En is er een samenhang tussen de assimilatie van de Joden en het afnemen van hun kindertal?

En onderscheidt de Joodse bevolkingsgroep zich door de sterke emigratie van de niet-Joodse bevolkingsgroep?

De meest huiveringwekkende uitkomst van ons genealogisch onderzoek is, dat het alomvattende karakter van de vernietiging van het Joodse volksdeel gedocumenteerd wordt. Noch de baby van twee maanden noch de vrouw van 92 jaar ontsnapten aan de Duitse zucht naar perfectionisme. Om een beeld te gebruiken: het verloop van de genealogieën lijkt op een kerstboom op z'n kop. Het begint met twee mensen, en uit die twee mensen komt een geweldige menigte nageslacht. En dan snijdt de Sjoah meedogenloos die bevolkingstoe-name af: van de uitdijende stamboom blijft in het gunstige geval slechts een klein stammetje overleven.

Wat het vernietigende karakter van de Shoah betreft, vonden we precies dezelfde uitkomst in het tweede deel van onze genealogieën, *'Genealogieën Joodse Assenaren (vervolg)'*. Hierin documenteren we weer het nageslacht van 16 families. Mensen die zich tussen 1830 en 1850 te Assen vestigden. Curieus is dat het aantal "passanten" hierbij relatief kleiner is: slechts vier van de zestien families verbleven slechts hoogstens gedurende twee generaties te Assen. Als voorbeeld nemen we de familie Behr, in alfabetische volgorde de eerste familie van de 'blijvers'. De uit Hoogezand afkomstige Izak Behr huwde tweemaal. De eerste maal met Clara Mozes. Na dit huwelijk vestigde het echtpaar zich te Assen. De tien kinderen, die uit dit huwelijk afkomstig waren, werden allen in Assen geboren. Daarom vermelden wij hen. Passend bij die tijd is, dat drie kinderen levenloos geboren werden en een kind binnen enkele weken na de geboorte overleed. Omdat het leven van de andere kinderen zich buiten Assen

afspeelde, hebben we hun genealogie niet nader uitgewerkt; we behoeften dat ook niet te doen omdat dit inmiddels reeds gebeurd was.

A. GENEALOGIE IZAK BEHR (1818-1888) EN CLARA MOZES (1818-1860)

Izak Behr, Hoogezand, 15 november 1818 – **Assen**, 4 juni 1888, zoon van Israël Benjamin de Behr en Sara Simons Bollegraaf.

Gehuwd (1) op 29 oktober 1841 te **Assen** met

Clara Mozes; Assen, 30 december 1818 – **Assen**, 1 december 1860, dochter van Hartog Mozes en Esther Machiels Scheren. **Eigen grafsteen**. Hun kinderen:

- a.a Hartog Behr; **Assen**, 21 maart 1942 – Winschoten, 13 augustus 1925
- a.b Sara Behr; **Assen**, 17 februari 1844 - ?
- a.c Israël Behr; **Assen**, 12 november 1845 – Groningen, 21 februari 1929
- a.d Mozes Behr; **Assen**, 4 januari 1848 – Suriname, 16 januari 1912
- a.e levenloos; **Assen**, 10 december 1849
- a.f Esther Behr; **Assen**, 15 november 1850 – **Assen**, 5 maart 1853
- a.g Benjamin Behr; **Assen**, 20 februari 1853 – Groningen, 27 oktober 1908
- a.h levenloos; **Assen**, 2 februari 1855
- a.i levenloos; **Assen**, 22 september 1855
- a.j Simon Behr; **Assen**, 30 november 1857 – **Assen**, 14 december 1857 zie voor nadere bijzonderheden over deze tien kinderen:

<http://akevoth.org/genealogy/beh/14.htm>.

Izak Behr huwde in 1861 voor de tweede maal. Om de ramp duidelijk te maken, welke deze familie trof, hebben we deze genealogie wel compleet uitgewerkt.

B. GENEALOGIE IZAK BEHR (1818-1888) EN MARIA GROENSTAD (1828-1887)

Het ouderlijk gezin:

1. **Izak Behr**, Hoogezand, 15 november 1818 – **Assen**, 4 juni 1888, zoon van Israël Benjamin de Behr en Sara Simons Bollegraaf. Grafplek bekend. Gehuwd (2) 27 maart 1861 te **Assen** met Maria Groenstad; Hoogezand, 24 oktober 1828 – **Assen**, 22 december 1887, dochter van Philip Samuel Groenstad en Saartje Salomons. Grafplek bekend.
 - 2.1. Salina Behr; **Assen**, 22 april 1862 – Amsterdam, 10 augustus 1932
 - 2.2. Henderina Behr; **Assen**, 7 juli 1863 – Groningen, 14 november 1939
 - 2.3. Betje Behr; **Assen**, 12 november 1864 – Harlingen, 19 februari 1899
 - 2.4. Philippus Behr; **Assen**, 25 juli 1866 – **Auschwitz**, 19 februari 1943
 - 2.5. Kaatje Behr; **Assen**, 30 oktober 1868 – Amsterdam, 18 juni 1941
 - 2.6. Abraham Izak Behr; **Assen**, 26 september 1870 – **Assen**, 27 januari 1940
 - 2.7. Saartje Behr; **Assen**, 18 november 1872 – **Sobibor**, 14 mei 1943
 - 2.8. Samuel Behr; **Assen**, 15 oktober 1877 – **Assen**, 13 september 1942

Fraude met identiteit

Ingezonden door: J.P. Schelhaas, De Zaaier 134, 7908 MA Hoogeveen.

Tel. 0528-230657

In een landelijk dagblad las ik op 10 mei jl. de volgende kop: 'Fraude met identiteit kan kapitalen kosten'. Zo'n verhaal kan ik U ook vertellen, maar allereerst iets over mijn interesse over genealogie in het algemeen.

Vanaf mijn 12e jaar ben ik begonnen om op ruitjespapier het een en ander op papier te zetten. Vader, moeder, broers, zuster, grootouders, ooms en tantes, neven en nichten. Zodra ik weer iets hoorde of las (bv. Een overlijdensadvertentie) werd dat weer ingevuld. Vanaf mijn 18e jaar werd dit mijn werk enkele dagen per week ambtshalve, naast het gewone werk bij Burgerzaken. Ik zat in het archief voor tientallen notarissen Joodse families uit te zoeken, in verband met de afwikkeling van achtergebleven goederen/bezittingen. Zelfs voor het 'Roode Kruis' (toen nog zo geschreven) en voor het Standesamt in Arolsen in Duitsland.

Later na mijn pensionering ben ik alles in de pc gaan zetten en heb tientallen stambomen gemaakt voor diverse (aanverwante) families, van mijzelf natuurlijk en ook van mijn moeders kant. Toen bleek wel dat wat op papier stond niet altijd deugde. Dus veel verbeteringen aangebracht. Dit was op zichzelf een mooi overzicht maar erg 'kaal'. Daarom veel bronnen geraadpleegd en ter plaatse ook vermeld, evenals vele notities uit de akten.

Om alleen melding te maken dat Pietje was geboren, getrouwd, kinderen kreeg en kwam te overlijden is voor een groot gedeelte via internet voor bijna iedereen tot op zekere hoogte te doen. Ik heb bv. boerderijenboeken, krantenarchieven, oorlogsdocumentatie, rechtbankverslagen enz. geraadpleegd en zelfs twee families via DNA aan elkaar gekoppeld.

Vreemde zaken kom je dan tegen. Voordat ik met het fraudeverhaal begin, eerst nog een leuke anekdote. Een man gaf in Delfzijl een kind aan, maar tussen de geboorte datum en de datum van de akte zat ruim 14 dagen. Groninger Archieven (www.allegroningers.nl) geraadpleegd en daaruit bleek dat het papier op was! In de akte staat dan ook vermeld dat de aangever aan zijn wettelijke verplichtingen had voldaan.

Nu dan mijn verhaal: In Hollandscheveld woonde **Jan Koenraads Schelhaas**, geb. 23-12-1824 te Molendijk (Hoogeveen) en overl. 28-10-1910 te Hasselt, Overijssel. Hij trouwde eerst 12 april 1848 te Hoogeveen met **Annijge Troost**, geb. 21-01-1825 te Hollandscheveld en overl. 17-11-1857 te De Slood

Jong dan ook een publicatie verzorgd over de genealogie van zijn eigen familie de Jong. De afgelopen 15 jaar heeft het genealogisch onderzoek van hem op een laag pitje gestaan, ook niet zo verwonderlijk, aangezien ruim 90 % van de stamboomlijnen compleet zijn.

Er is al veel werk verzet maar de uitdaging zit hem nu nog in de zoektocht om de laatste 10 % compleet te krijgen. Dit zijn de 'doodlopende straatjes', waar nog veel tijd en zoekwerk in gaat zitten.

De hele stamboom staat opgeslagen in een oude versie van het genealogie programma Hazadata (DOS-versie) en moet nodig omgezet worden naar een modern programma onder Windows, naar verwachting wordt dit dan het NGV programma GensDataPro. Een karwei die voor de komende wintermaanden op het programma staat en dit is dan een mooi moment om de hobby weer op te pakken. De kwartierstaat is via zo'n 50 A4-tjes uitgeprint en compleet gemaakt, wat het nodige meet- en plakwerk opleverde. Om alles af te ronden speelt dhr. de Jong met de gedachte om alle beschikbare informatie nog eens te bundelen in boekvorm.

Kijkend naar de genealogische toekomst zijn we het samen wel eens dat de digitalisering door zal zetten en het daadwerkelijke archiefbezoek zal afnemen. Al zullen deze bezoeken waarschijnlijk nooit helemaal verdwijnen. De beschikbare informatie is nu nog veelal via internet gratis verkrijgbaar maar ook dit zal in de toekomst veranderen. Voor veel informatie en onderzoek zullen dan (kleine) bedragen betaald moeten worden. Het zou van meerwaarde zijn als de NGV hiervoor als toegangsportaal zou kunnen dienen. Als lid van de NGV betaal je (iets) meer contributie en heb je de beschikking over je eigen digitale NGV portemonnee. Via deze NGV portemonnee kun je dan betalen voor het bezoeken van alle sites en de daarbij verkregen informatie.

Terugkijkend over de ruim 40 jaren van lidmaatschap concludeert dhr. de Jong dat het lidmaatschap van de NGV en de afdeling Drenthe en Noordwest Overijssel veel gebracht heeft waar hij wat aan heeft gehad. Zeer zeker in de eerste jaren was de informatie een stimulans om verder te gaan. Erg positief is hij over de recente gedaante verandering die *Gens Nostra* heeft doorgemaakt. Vorm en lay-out van het blad zijn een goede verbetering terwijl ook de inhoud meer aanspreekt dan in het verleden. Met deze positieve woorden sluiten wij ook het interview en danken dhr. de Jong voor het gesprek, zijn tijd en gastvrijheid.

De kinderen, met hun gezinnen:

- 2.1. Salina Behr; Assen, 22 april 1862 – Amsterdam, 10 augustus 1932.
Gehuwd 20 januari 1862 te Amsterdam met
Raphael Ensel; Amsterdam, 20 januari 1862 – Sobibor, 23 april 1943.
- 3.1. Salomon Ensel; Amsterdam, 30 oktober 1884 – Sobibor, 2 juli 1943
- 3.2. Maria Ensel; Amsterdam, 19 maart 1886 – Sobibor, 11 juni 1943.⁴
- 3.3. Isaac Ensel; Amsterdam, 15 december 1887 – Auschwitz, 26 oktober 1942
- 3.4. Andries Ensel; Amsterdam, 1 november 1889 – Midden-Europa, 7 februari 1945
- 3.5. Kaatje Ensel; Amsterdam, 16 januari 1892 – Auschwitz, 8 oktober 1942
- 3.6. Hanna Ensel; Amsterdam, 23 april 1894 – Auschwitz, 31 december 1944
- 3.7. Sara Ensel; Amsterdam, 1 oktober 1895 – Sobibor, 4 juni 1943
- 3.8. David Ensel; Amsterdam, 3 augustus 1897 – Schoppenitz; 15 maart 1943
- 3.9. Alida Ensel; Amsterdam, 3 mei 1901 – Sobibor, 21 mei 1943
- 3.10. Abraham Ensel; Amsterdam, 20 juli 1903 – Sobibor, 7 mei 1943
- 3.11. Betje Ensel; Amsterdam, 12 maart 1906 – Sobibor, 4 juni 1943
- 3.12. P⁵=? Philip Ensel, Amsterdam 7 april 1889 –
- 2.2. Henderina Behr; Assen, 27 juli 1863 – Groningen, 14 november 1939.
Gehuwd 10 juni 1886 te Harlingen met
Elkan Speijer; Harlingen, 15 januari 1860 – Auschwitz, 5 februari 1943.
- 2.3. Betje Behr; Assen, 12 november 1864 – Harlingen, 19 februari 1899.
Gehuwd 7 augustus 1887 te Assen met
Benjamin de Vries; Harlingen, 12 oktober 1858 – Harlingen, 26 augustus 1906.
- 3.13. Klaartje de Vries; Harlingen, 15 mei 1890 – Harlingen, 29 maart 1891.
- 3.14. Heiman Isaac de Vries; Harlingen, 14 augustus 1891 – Sobibor, 11 juni 1943
- 3.15. Jacob de Vries; Harlingen 7 augustus 1893 – Midden-Europa, 21 maart 1944
- 3.16. Maria de Vries; Harlingen, 7 augustus 1896 – Sobibor, 17 juli 1943
- 3.17. Aaron de Vries; Harlingen, 25 mei 1898 – Auschwitz, 31 maart 1943
- 2.4. Philippus Behr; Assen, 25 juli 1866 – Auschwitz, 19 februari 1943.
Gehuwd (1) 3 maart 1895 te Groningen met
Betje van Dam; Groningen, 12 april 1865 – Groningen, 4 november 1933.
- 3.18. Izak Behr; Groningen, 14 oktober 1895 – Auschwitz, 2 november 1942.
- 3.29. Simon Behr; Groningen, 3 november 1898 – ?

⁴ Zie <http://www.joodsmonument.nl/person/518767>.

⁵ Zie de beschrijving van het gezin Ensel-Behr op <http://www.joodsmonument.nl/person/488825/nl>.

- 3.20. Henderina Behr; Groningen, 3 augustus 1902 – **Bangkinang**, 16 februari 1945.
- 3.21. Marie Behr; Groningen, 23 september 1906 – **Auschwitz**, 14 januari 1943
Gehuwd (2) met Frieda Mindus; Papenburg, 1 juli 1909 – **Auschwitz**, 19 februari 1943
- 2.5. Kaatje Behr; **Assen**, 30 oktober 1868 – Amsterdam, 18 juni 1941.
Gehuwd 4 april 1894 te Amsterdam met
David Acathan; Amsterdam, 27 januari 1872 – Amsterdam, 29 februari 1924.
- 2.6. Abraham Izak Behr, fietsenfabrikant; **Assen**, 26 september 1870 – **Assen**, 27 januari 1940. **Eigen grafsteen**.
Gehuwd 11 juli 1897 te **Assen** met
Hette Bernard, vroedvrouw; Groningen, 24 januari 1869 – **Assen**, 13 maart 1934. **Eigen grafsteen**.
- 3.22. Frouke Behr; **Assen**, 1 juni 1898 – Haarlem, 21 oktober 1958.
- 3.23. Izak Behr; **Assen**, 4 oktober 1900 – **Warschau**, 26 december 1943.
- 3.24. Maria Behr; **Assen**, 1 april 1903 – Amsterdam, 12 december 1964.
- 3.25. Ephraim Behr; **Assen**, 5 maart 1905 – Rheeën, 12 mei 1940 (gesneuveld).

Uitwerking 2.6, hieronder:

- 2.7. Saartje Behr; **Assen**, 18 november 1872 – **Sobibor**, 14 mei 1943
Gehuwd met
Jechiël Roco; Amsterdam, 24 december 1868 – **Auschwitz**, 6 maart 1944.
- 3.26. Sara Roco; Amsterdam, 14 oktober 1899 – **Auschwitz**, 11 december 1942.
- 3.27. David Roco; Amsterdam, 18 april 1901 – **Auschwitz**, 31 januari 1943.
- 3.28. Isaac Roco; Amsterdam, 21 augustus 1902 – **Auschwitz**, 25 januari 1943.
- 3.29. Philip Roco; Amsterdam, 18 februari 1904 – **Auschwitz**, 30 september 1942.
- 3.30. Marie Roco; Amsterdam, 15 februari 1905 – **Sobibor**, 2 juli 1943.
- 3.31. Joseph Roco; Amsterdam, 7 augustus 1906 – **Sobibor**, 14 mei 1943.
- 3.32. Abraham Roco, Amsterdam, 25 april 1908 – **Auschwitz**, 25 januari 1943.
- 2.8. Samuel Behr; **Assen**, 15 oktober 1877 – **Assen**, 13 september 1942.
Behr, S. (Samuel); koopman in galanterieën, geb. 15 oktober 1877 te **Assen**, zoon van Izak Behr en Maria Groenstad; gehuwd met Friederika Asser (Altona, Duitsland, 25 mei 1875 – **Auschwitz**, 2 november 1942), laatst woonachtig in het kamp **Westerbork**, overl. 13 september 1942 in het ziekenhuis te **Assen**. Grafplek onbekend.
Behr-Asser, Friederika, geb. 25 mei 1875 te Altona (Duitsland), dochter van Moritz Asser en Henriette Levin; gehuwd met Samuel Behr (**Assen**, 15

In gesprek met dhr. T.L. de Jong uit Koekange

Door Nico Scheffer, De Wijk

In het kader van ons 25 jarig jubileum houden wij een gesprek met ons oudste lid, nee niet in leeftijd maar in 44 lidmaatschap jaren. Een afspraak is snel gemaakt en op woensdag 7 mei vindt onder het genot van een lekker kopje koffie het gesprek plaats met Tjits de Jong uit Koekange.

In het afdelingsblad van Den Helder e.o. 'NoordKOPstukken' staat op blz. 17 een artikel met als titel "Wat delen drie

Nederlandse topsporters met elkaar?". Epke Zonderland, Hein Vergeer en Sven Kramer zijn allemaal nazaten van Tjitske Klases Rijpkema. U vraagt zich natuurlijk af wat dit nu met bovengenoemd gesprek te maken heeft. Nu, bij de kennismaking komt al snel aan de orde dat Tjits de Jong nog een frequent hardloper is, die nog wekelijks traint. Al is het lopen van marathons nu wel verleden tijd. En al pratend over sport e.d. kwam aan de orde dat er een familielink was met Sven Kramer en wat wil het toeval, een paar dagen geleden had ik bovengenoemd artikel gelezen. Toeval?

Ruim 40 jaar is dhr. de Jong lid van de NGV, in die tijd was het eigenlijk een noodzaak om lid te worden, want de NGV was toen 'de plek' waar je genealogische informatie kon halen. Vooral het tijdschrift 'Gens Nostra' was het platform van informatie overdracht naar en van leden. In 1977 heeft de dhr. de

339 Timentje Reinders.

368 Lambert op den Vogelsanck, geb. 1635. *De naam van Lambert op den Vogelsanck is ontleend aan de patroniemen van zijn kinderen en de naam van zijn erf. Dit erf ligt aan de Reest bij de kruising met de weg Zuidwolde-Ommen.*

Generatie 10 (stamouders)

512 Hamcke Jenkes, geb. 1580 in Aengwirden ¹⁾, overl. 1651 in Aengwirden, 70 of 71 jaar oud.

672 Wilhelm Harms Pape. *Hij stond ook bekend onder de naam Willem Harms Pape.*

676 Hendrik Koops Keuter, geb. 1640. *Hendrik Koops Keuter was doopsgezind*

Generatie 11 (stamgrootouders)

1352 Koop Keuter, geb. 1610. *Koop Keuter was doopsgezind.*

1) Aegwirden. Aengwirden, Ængwirden of Engwirden of Annewaerde was in de 18e eeuw een grietenij van Zevenwouden (tijdens de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden) en later een gemeente in het zuiden van de Nederlandse provincie Friesland. De gemeente heeft bestaan tot 1934.

Na de gemeentelijke herindeling in 1934 is Aengwirden samen met de gemeente Schoterland en een deel van de gemeente Haskerland opgegaan in de nieuwe gemeente Heerenveen. De reden van de gemeentelijke herindeling was dat de kern van Heerenveen uit de gemeente Schoterland over de grenzen uitgroeide tot in de delen van Aengwirden en Haskerland, en de gemeentegrenzen dus de uitbreiding van Heerenveen bemoeilijkten.

Het gemeentehuis van Aengwirden bevond zich ook in Heerenveen.

Van 1509 tot de invoering van de gemeentewet in 1851 hebben grietmannen een belangrijke rol gespeeld in Aegwirden. De eerste grietman was Tjaard van Andringa (1509-1525) en de laatste Willem Hendrik Bouricus van Idema (1828-1851). Alleen in de Franse tijd van 1795-1816 was er tijdelijk geen grietman. (Red).

oktober 1877 – Assen, 13 september 1942), overl. 2 november 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Behr, M. (Maria), geb. 19 mei 1901 te Assen, dochter van Samuel Behr en Friederika Asser; overl. 2 november 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Behr, M. (Möritz); koopman in galanterieën, geb. 30 juli 1902 te Assen, zoon van Samuel Behr en Friederika Asser; overl. 31 oktober 1943 in **Midden-Europa**.

Behr, H. (Henriette), geb. 18 september 1904 te Assen, dochter van Samuel Behr en Friederika Asser; gehuwd met Wolf Leuw, bakker (Amsterdam, 18 mei 1899 – omgeving Gross-Rosen, Polen, 2 februari 1945), laatst woonachtig te Amsterdam, overl. 8 oktober 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Uit dit huwelijk twee kinderen:

- Mina Friederika Leuw (Assen, 15 juni 1928 – **Auschwitz**, 8 oktober 1942)
- Samuel Levie Leuw (Amsterdam, 3 april 1932 – **Auschwitz**, 8 oktober 1942).

Behr, B. (Betje), geb. 31 augustus 1907 te Assen, dochter van Samuel Behr en Friederika Asser; gehuwd met Maurits Alvares Vega (Amsterdam, 25 januari 1904 – Midden-Europa, 31 maart 1944), laatst woonachtig te Amsterdam, overl. 7 september 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Uit dit huwelijk twee kinderen:

- David Alvares Vega (Amsterdam, 12 juni 1936 – **Auschwitz**, 7 september 1942)
- Frederika Alvares Vega (Amsterdam, 5 juli 1940 – **Auschwitz**, 7 september 1942).

Behr, M. (Martha), geb. 26 september 1909 te Assen, dochter van Samuel Behr en Friederika Asser; gehuwd met Izaäk Cohen, slager (Onstwedde, 3 maart 1905 – Midden-Europa, 29 februari 1944), laatst woonachtig te Groningen, overl. 19 november 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Uit dit huwelijk drie kinderen:

- Rosetta Cohen (Ten Boer, 10 september 1933)
- Frederika Cohen (Groningen, 23 augustus 1935)
- Esther Henriette Cohen (Groningen, 26 december 1939)

die allen samen met hun moeder op 19 november 1942 om het leven kwamen in concentratiekamp **Auschwitz**.

Behr, P. (Philippus); colporteur, geb. 29 januari 1911 te **Assen**, zoon van Samuel Behr en Friederika Asser; gehuwd met Esther Aandagt (Borgerhout, 3 mei 1914 – **Sobibor**, 9 juli 1943), laatst woonachtig te Amsterdam, overl. 9 juli 1943 te **Sobibor** (Polen).

Uit dit huwelijk:

- Sam Alexander Behr (Amsterdam, 6 oktober 1942 – **Vught**, 18 mei 1943).

Behr, A. (Adolph), geb. 19 augustus 1913 te **Assen**, zoon van Samuel Behr en Friederika Asser; gehuwd met Rebekka Simons (Groningen, 23 maart 1914 – Neustadt-Glewe, 31 mei 1945), laatst woonachtig te Groningen, overl. 31 mei 1945 in het concentratiekamp **Bergen-Belsen**.

Behr, A.I. (Abraham Izak); keukenknecht, geb. 25 september 1918 te **Assen**, zoon van Samuel Behr en Friederika Asser, laatst woonachtig te Amsterdam, overl. 30 september 1942 in het concentratiekamp **Auschwitz**, Oswiecim (Polen).

Wanneer we alleen op dit gedeelte van de genealogie afgaan, dan lijkt het alsof Hitler in zijn strijd tegen het Jodendom de volledige overwinning behaalde. We zijn blij, dat we dankzij welwillende familieleden een uitgewerkte naoorlogse genealogie gekregen hebben. Elke naam op die naoorlogse genealogie is een bewijs dat Hitler de eindoverwinning niet behaald heeft.

De Joodse genealogie stelt ons voor eigen problemen. Zo is de kennis van de Hebreeuwse taal onmisbaar bij het ontcijferen van de teksten op grafstenen.

De Joodse genealogie helpt ons om al degenen te gedenken die tijdens het Shoah het leven verloren hebben. Gelukkig blijft hun naam in stand.

De Joodse genealogie documenteert het voortbestaan van ons Joodse volksdeel, hoe gedecimeerd dit ook is.

Mensen die kennis namen van ons bezig zijn met de Asser Joodse genealogieën spraken de wens uit, dat zoiets ook zou gebeuren voor de andere plaatsen in Drenthe waar Joden gewoond hebben en wonen. Wellicht is dit artikel een aansporing om een soortgelijk project op te zetten.

Méér over Joodse genealogieën vindt u op de Jubileum CD van onze afdeling.

87 Catharina Leenderts. *Zij stond ook bekend onder de naam Catharina Leenders.*

88 Jan Willems. Hij trouwde 07-02-1720 in Havelte met

89 Jantjen Franken

92 Derk Stevens Vogelsank, geb. 1693 in Hoogeveen. *Stond ook wel bekend onder de naam Derk in de Bosch. In Hoogeveen wordt hij als Dirk Vogelsangh, Vogelsank of Dirk Stevens vermeld in het heertstederegister van het Wester Rot van 1723 tot en met 1727. In 1742 wordt hij in het heertstederegister van Echten als Derk Steevens genoemd. Hij heeft gewoond te Overreest, Ruinen en Echten* Hij trouwde met

93 Hendrikje Alberts. *Stond ook wel bekend onder de naam Hendrikjen Albers en heeft gewoond te Overreest, Ruinen en Echten.*

94 Hendrik Rutgers, overl. tussen 1777 en 1781.

Generatie 8 (oudovergrootouders)

128 Hamke Tjeerds, geb. 1655 in Terband, overl. 1719, 63 of 64 jaar oud. *Stond ook bekend onder de naam Hamcke Tjeerds.* Hij trouwde, 24 of 25 jaar oud 1680 met de 27 of 28-jarige

129 Grietje Everts, geb. 1652 in Terband. *Stond ook bekend onder de naam Griet Everts.*

168 Harmen Jans Pape, geb. 1685 in Giethoorn. *Hij stond ook wel bekend onder de naam Hermen Jans Pape*

Hij trouwde, 25 of 26 jaar oud, 18-01-1711 in Giethoorn met

169 Femmigje Wolters Keuter. *Zij was afkomstig uit Muggenbeet.*

172 Jan Everwijn Drillinger, geb. 1700. Beroep: organist te Kampen. Hij trouwde met

173 Johanna de Graaff

184 Steven Lamberts Vogelsank, geb. in 1660. *Hij was eigengeërfde boer op den Vogelsanck.* Hij trouwde met

185 Jantien Jans.

Generatie 9 (oudbetovergrootouders)

256 Tjeerd Hamkes, geb. 1622 in Tjalleberd overl. 1700, 77 of 78 jaar oud *Hij stond ook wel bekend onder de naam Tiaerd Hamckes en was boer.* Hij trouwde, 24 of 25 jaar oud, op 11-05-1647 in Tjalleberd met

257 Anjen Hotzes, geb. in Terband.

336 Jan Willems Pape, geb. 1655.

338 Wolter Hendriks Keuter, geb. Muggenbeet. Hij was doopsgezind en trouwde met

40 Hendrick Wiechmann. *Hij komt ook voor als Wiegman, Wygman en Wegman, met als voornaam Hendrik. Hij was afkomstig uit Duitsland, Koninkrijk Hannover, omgeving Hopsten, Steinbeck, Recke, Halverde. Hij trouwde met*

41 Elisabeth Rouse. *Zij stond ook bekend onder de naam Elisabet Kroeze.*

42 Harmen Jans Pape, ged. 13-08-1741 in Giethoorn. *Hij stond ook bekend onder de namen Harm Jans Pape en Hermen Jans Pape. In 1795 woonde hij aan de Duinsaterkluft te Giethoorn en was arbeider. Hij ging in ondertrouw 7 december 1764 te Giethoorn en op ook op 8 december 1764 te Wanneperveen en trouwde 06-01-1765 aldaar, 23 jaar oud, met de 22 of 23-jarige*

43 Johanna Catharina Drillinger, geb. 1742 in Giethoorn, ged. 15-04-1742 in Giethoorn. Overl. voor 1787 in de gemeente Schoterland. *Johanna Catharina Drillinger was een onecht kind van Jan David Drillinger en Catharina Leenderts. Ze stond ook bekend onder de namen Johanna Catharina Drillingers, Johanna Catryna Drillingers en Johanna Drillens.*

44 Willem Jans Zuur, geb. in Hesselte (Havelte), ged. 16-11-1721 in Havelte. *In het doopregister wordt Willem Jans één keer Willem Jans Zuur genoemd en verder als Wilm Jans. Hij trouwde, 30 jaar oud, op 28-05-1752 in Havelte met*

45 Aaltien Jans

46 Derk Derks Bosman, geb. in Echten. Hij is ged. 25-12-1732 in Ruinen. *Hij was in 1767 afkomstig uit Echten. Hij heeft ook gewoond in het Pesserveld. Hij trouwde, 34 of 35 jaar oud, in november 1767 in Ruinen met de 25 of 26-jarige*

47 Jentien Hendriks Waninge, ged. 19-03-1741. *Jentien Hendriks was afkomstig uit Pesse. Ze stond ook bekend onder de namen Jentje Hendriks, Jentien Hendriks en Jentien Hindriks.*

Generatie 7 (oudgrootouders)

64 Hotse Hamkes, geb. 1683 in Terband, ged. 08-07-1683 in Terband

Hij trouwde, 25 of 26 jaar oud, 25-05-1709 in Langezwaag met de 21-jarige

65 Riemke Oenes, geb. 22-01-1688 in Langezwaag. *Zij stond ook bekend onder de naam Remke Oenes.*

84 Jan Harmens Pape, geb. in 1712, ged. 12-10-1736 in Giethoorn. *Jan Harmens Pape woonde in 1748 aan de Noorderkluft te Giethoorn. Hij stond ook bekend als Jan Herms Pape. Hij ging in ondertrouw 03-02-1736 in Giethoorn en trouwde, 23 of 24 jaar oud, 26-02-1736 in aldaar met*

85 Johanna Arends

Zij stond ook bekend onder de namen Janna Arends en Johanna Arents. Zij was afkomstig uit Noordwolde. Ze woonde in 1748 aan de Noorderkluft te Giethoorn.

86 Jan David Drillinger, geb. 1720. *Jan David Drillinger was scholtus (= schout) van Vollenhove, 't omleggende landen de fortresse Blokzijl. Hij trouwde met*

Interessante familieonderzoek-ervaringen.

door H. Scholtens Zwolle

In 1950 begon ik, wonende in Groningen, met familieonderzoek door bij een tante, oudste zus van mijn vader, inlichtingen te vragen. Zij kon me gegevens verstrekken van vier generaties terug, én ze vertelde me dat in de familie werd gezegd dat één van onze voorvaderen Schulte in Gieten zou zijn geweest en wij aan deze gezagsdrager onze familienaam te danken zouden hebben, een gegeven dat het interessant maakte verder te gaan.

Daarop volgde een contact met een achterneef van m'n vader, wonende in Groningen, die me vertelde dat hij eens in Wildervank, waar m'n voorfamilie een tijd heeft gewoond, bezig geweest is met familieonderzoek in verband met een notariële speurtocht naar eventuele nazaten van een overleden rijke Heer Scholten, ergens in de Achterhoek. Ik heb de gemaakte aantekeningen overgenomen en nog onderzocht of mogelijk een aandeel in een erfenis te achterhalen viel. Nee dus.

De volgende stap was een bezoek aan het gemeentehuis van Wildervank. De ambtenaar die mij te woord stond keek zeer vreemd op toen ik hem het doel van mijn komst meedeelde: *"Nou ja, inderdaad kunt u inzicht krijgen in de boeken van de Burgerlijke Stand"*. Hij wees me een vertrek waar ik de boeken kon inzien, gaf korte aanwijzingen en zei dat ik, zo nodig, nadere inlichtingen kon krijgen maar dat elke inlichting me een kwartje zou kosten. Tijdens m'n bezigheden kwamen er voortdurend ambtenaren even langs om te zien wat ik bereikte en gaven me, ongevraagd, inlichtingen. Ik heb die dag een aardig begin kunnen maken met de opzet van een genealogie. Bij sluitingstijd moest afgerekend worden. Geen van allen wist hoeveel inlichtingen mij verstrekt waren. Het aantal werd op 4 gesteld en ik heb een gulden betaald.

We zijn nu ruim 60 jaren verder en ik heb in die tijd veel kunnen vindenmaar ondanks uitgebreid en naarstig onderzoek, heb ik de 'bron van onze familienaam', Schulte van Gieten, niet gevonden. Bij het onderzoek in Gieten kwam ik wel tot de ontdekking dat ik dáár niet moest zijn!

In een gesprek met de hoofdarchivaris van het rijksarchief te Assen, zei deze ook dat in Gieten de Schulten steeds of Braams of Alinge heetten, dus een familienaam hadden, en dat het niet denkbaar zou zijn dat ooit een telg uit deze geslachten de familienaam Schulte had aangenomen.

Doorgaande vond ik dat één van onze voorvaderen, en zijn broer, omstreeks 1680 hun geluk gezocht hadden in Wildervank, komende van Nieuwveen (nu Nijeveen) bij Meppel.

En deze voorvader, Jan Hindricks, heeft bij de doop van zijn eerste kind in januari 1686, de familienaam 'Schulte' aangenomen, achter zijn patroniem (dat in afwijking van de vermeldingen bij de doop van zijn eerste twee kinderen.

Zijn broer, Hindrick Hindricks, liet bij de doop van zijn derde kind, ook in januari 1686, eveneens, en dat in afwijking van de vermeldingen bij de doop van zijn eerste twee kinderen, Schulte vermelden achter zijn patroniem.

Intussen was me wel duidelijk geworden dat we geen nazaten van een Schulte hoeven te zijn om die naam te dragen, maar dat wellicht voorfamilie op de een of andere wijze met een Schulte verbonden is geweest.

Dus werd nu de vraag: waarom viel de keuze van bovenbedoelde voorvader en zijn broer, toen zij blijkaar een familienaam moesten kiezen, op: 'Schulte?'

Mij nu op dit Drentse gebied richtende bleek dat Nijeveen, met Kolderveen, Dingsterveen, Wanneperveen en Giethoorn behoorde tot een groot veengebied met veel onderling verkeer. En dat Giethoorn in historische bronnen meermalen met 'Gieteren' werd aangeduid.

Toen begon ik me af te vragen of mogelijk 'Gieteren' in de loop van enige eeuwen in onze familie was afgesleten tot "Gieten" en m'n tante toch nog gelijk zou kunnen krijgen.

Ik ben nu, op grond van vondsten in allerlei rechterlijke archieven, zowel in N.W.-Overijssel als in Drenthe – hier met name de 'Etstoel' - zo ver gekomen dat het mij *heel aannemelijk voorkomt* dat onze voorfamilie in Nijeveen banden heeft gehad met de Schulte van Giethoorn. Familiebanden of zakelijke banden. Zijn het familiebanden geweest, dan niet met de Schulte van Giethoorn, Reynt van Renoy, zelf – maar met zijn vrouw Gesina Willems, toegenaamd Coops, van Dingsterveen, met wie hij in januari 1643 trouwde.

De familie Coops is in het schultambt Wanneperveen, Dingsterveen en Zwartsluis een toonaangevende familie van Schulten en andere 'gewichtige' personen geweest, waarover veel interessante verhalen te vertellen zijn, zowel in N.W. Overijssel als in Drenthe spelende. In 't bijzonder over Engelbert Coops, Schulte van Wanneperveen, Dingsterveen en Zwartsluis in de jaren 1643 -1650.

Ik blijf nog zoeken naar *de sluitende vondst!*

de Vries. Beroep: arbeider. Hij trouwde, 27 jaar oud, 27-06-1802 in Steenwijk met de 26-jarige

9 Arnoldina van Oenen, geb. 17-03-1776 in Steenwijk, overl. 15-04-1858 in Steenwijk, 82 jaar oud. *Zij stond ook wel bekend onder de naam Diena van Oenen.*

10 Harm Hendriks Wiegman, geb. 01-05-1802 in Giethoorn, ged. Op 09-05-1802 in Giethoorn, overl. 16-06-1847 in Veenhuizen, 45 jaar oud. Beroep: arbeider. Hij trouwde, 23 jaar oud, 31-07-1825 in Giethoorn met de 25-jarige

11 Aaltje Berends Soer, geb. 05-01-1800 in Havelte, overl. 1839 in Giethoorn, 38 of 39 jaar oud

Generatie 5 (betovergrootouders)

16 Geert Hamkes de Vries, ged. 03-05-1744 in Gersloot (gemeente Aengwirden, Friesland), overl. 12-05-1813 in Steenwijk, 69 jaar oud. Beroep: arbeider. Hij trouwde, 29 jaar oud, 24-04-1774 in Steenwijk met de 27 of 28-jarige

17 Femmigje Hannes, geb. 1746 in Steenwijk, overl. 1794, 47 of 48 jaar oud

18 Jan van Oenen, geb. 1743. Hij trouwde met

19 Hilligjen Mulder, geb. 1746.

20 Hendrik Wiegman, geb. 1766-1767 in Steinbeck (Recke) in het Koninkrijk Hannover, overl. 17-09-1839 in Giethoorn, 72 of 73 jaar oud. *Hij stond ook bekend onder de namen Heinrich Wiechmann en Johan Henrik Wiegman. In november 1797 komt Johan Henrik Wiegman met attestatie van Blokzijl naar Giethoorn. Beroep: arbeider.* Hij trouwde, 31 of 32 jaar oud, 03-11-1798 in Ijhorst/De Wijk met de 29-jarige

21 Janna Harms Pape, geb. 19-08-1769 in Giethoorn, overl. 19-08-1849 in Giethoorn, 80 jaar oud. *Zij stond ook bekend onder de namen Johanna Pape en Johanna Harmens Pape.*

22 Berend Soer, geb. 15-08-1762 in Havelte, overl. voor 1843. *Hij stond ook bekend onder de naam Berend Willems Soe.* Hij trouwde, 36 jaar oud, 14-12-1798 in Havelte met de 28-jarige

23 Woltertje Dirks Bosman, geb. 15-10-1770 in Pesse, ged. Op 21-10-1770 in Ruinen, overl. 21-07-1843 in Havelte, 72 jaar oud. *Stond ook bekend onder de naam Woltertje Derks Bosman.*

Generatie 6 (oudouders)

32 Hamke Hotses, geb. 03-10-1710 in Tjalleberd(Friesland). Hij trouwde, 22 of 23 jaar oud, in 1733 met de 29 of 30-jarige

33 Antje Hessels, geb. in 1703

Kwartierstaat van Wolter de Vries

Ingezonden door: Berend Moed, De Gronzen 7, 8939 AR Leeuwarden.
Tel. 058-2886581. E-mail: berendmoed@upcmail.nl.

Generatie 1

1 Wolter de Vries, geb. 29-10-1896 in Steenwijk, overl. 01-09-1937 in Leeuwarden, 40 jaar oud. Hij kwam op 17 juni 1913 van Aalzum naar Leeuwarden. Beroep: bierhandelaar, stoelenmatter, venter.

Wolter trouwde, 26 jaar oud, 19-09-1923 in Leeuwarden met **Pietje Groen**, 21 jaar oud, geb. 14-03-1902 in Paesens, overl. 10-03-1974 in Leeuwarden, 71 jaar oud, dochter van Jan Groen en Grietje Holwerda. Zij kwam op 31 maart 1919 van Brantgum naar Leeuwarden.

Generatie 2 (ouders)

2 Harm de Vries, geb. 08-10-1861 in Steenwijk, overl. 17-06-1913 in Leeuwarden, 51 jaar oud. Hij kwam op 17 juni 1913 van Aalzum naar Leeuwarden. Beroep: arbeider.

Hij trouwde, 24 jaar oud, 07-05-1886 in Steenwijk met de 20-jarige

3 Gerretdina Bruinenberg, geb. 04-08-1865 in Steenwijk, overl. 18-12-1928 in Leeuwarden, 63 jaar oud. Zij stond ook wel bekend onder de naam *Gerritdina Bruinenberg*. Ze kwam op 17 juni 1913 vanuit Aalzum naar Leeuwarden.

Generatie 3 (grootouders)

4 Jan Hammekes de Vries, geb. 02-09-1804 in Steenwijk, ged. 05-09-1804 in Steenwijk, overl. 14-06-1872 in Steenwijk, 67 jaar oud. Beroep: arbeider, landbouwer. Hij trouwde, 57 jaar oud, 03-10-1861 in Steenwijk met de 25-jarige

5 Woltertje Wiegman, geb. 23-02-1836 in Giethoorn, overl. 31-01-1912 in Steenwijk, 75 jaar oud

6 Jan Bruinenberg, overl. voor 1928. Beroep: arbeider, smidsknecht. Hij trouwde met

7 Grietje Tip, overl. voor 1928. Beroep: arbeidster.

Generatie 4 (overgrootouders)

8 Hammeke de Vries, geb. 18-01-1775 in Steenwijk, overl. 09-05-1853 in Steenwijk, 78 jaar oud. Hij stond ook wel bekend onder de naam *Hamke Geerts*

Toespraak gehouden door Teunis Karst in 1926

door (H.J.) Zomer, Holterweg 16. 7475 AW Markelo
(website www.antenna.nl/~hzomer)

Bij het 25-jarig bestaan van de Christelijke Lagere school in Schoonebeek.

Het originele handschrift is bewaard gebleven, het eerste deel daarvan is doorgekrast, dus waarschijnlijk niet uitgesproken, dat deel is toch in deze transcriptie opgenomen. (Doorgehaalde tekst:)

'Hier ziet ge nu op dezen heugelijken dag voor de Christelijke School van Schoonebeek voor u staan de oudste oud-leerling (in levenden lijve) van deze inrichting en nu is deze oudste oud-leerling door de feestcommissie B nota bene uitgenoodigd hier hedenavond iets te zeggen,, iets ten beste te geven in verband met het heugelijke feit dat de Christelijke School alhier op 1 Mei 1901, dus 25 jaar geleden, mocht worden geopend. Iets te memoreren uit die beginperiode en dan bezien van de kant van ons als gewezen leerlingen. Een niet gemakkelijk werk want voorop staat dat ik natuurlijk geheel op mijn geheugen ben aangewezen en dientengevolge zeer onvolledig en gebrekkig kan vertellen wat me nog uit die tijd is bijgebleven.' (Einde doorgehaalde tekst).

'Had ik 1 Mei 1901 vermoed dat ik na 25 jaren de ervaringen toen opgedaan weer zou moeten geven, dan was alles genoteerd geworden.

Echter zullen we zien wat er is blijven hangen uit die dagen en dan terzake.

Nu herinner ik me levendig de bouw der School. 'k Zie nog steeds in gedachten G. Mendes met zijn personeel bezig de fundamenten te leggen en zoo langzamerhand den bouw voltooien. Als toekomstige leerlingen stelden we toen reeds veel belang in de nieuwe inrichting en 'k geef u de verzekering dat de timmerlieden en metselaars in die tijd vaker zijn gecontroleerd als ze vermoed hebben. Op Woensdag- en Zaterdagmiddagen (die we op de O.L. School met meester Lubbers als hoofd vrij hadden) gingen we vaak op inspectie uit. 't Resultaat van die inspectie was steeds: 't Schiet niet op' of 't Duurt veel te lang'. We hadden natuurlijk gaarne (indien mogelijk) dat gebouw uit de grond getoverd. Desniettemin werd de zaak toch tot een goed einde gebracht en kon het gebouw van slechts twee lokalen en zeer eenvoudig ingericht geopend worden op den 1en Mei 1901. 'k Herinner me ook nog heel goed hoe we op een zekeren dag toen we samen naar de openbare school gingen voor het eerst zagen onzen toekomstige meester, meester van Goor. Vergezeld van enige

bestuursleden kwam die eens een kijkje nemen op zijn nieuwe standplaats. Dat moesten we natuurlijk zien en liefst goed ook. En wat deden we. Wel op een afstand van ±50 Meter hebben we hem en de bestuursleden gevolgd en terdege goed opgenomen, zodat we na de middagschooltijd aan Vader en Moeder een precieze beschrijving konden geven van den persoon in kwestie. Zoo'n jas, zoo'n pantalon, zoo'n hoed (ik meen nog goed te weten een zuidwester model, is 't niet mijnheer van Goor?) en zoo'n gezicht. Vooral dat laatste legt bij kinderen zeer veel gewicht in de schaal en dus op dien dag ook bij ons. Na 4 uur kwamen we tot de conclusie dat het straks met de nieuwe meester wel 'zou gaan', hetgeen ook zoo is uitgekomen. Met het blijde vooruitzicht: straks een nieuwe school en een nieuwe meester kwam eindelijk de laatste dag voor ons die we op de openbare school moesten doorbrengen. Daar moet ik iets van zeggen. Des middags toch werd door de leerlingen die daags daarna over gaan zouden naar de Chr. school afscheid genomen van de onderwijzers der openbare school en is het mijn medeleerlingen van toen zoo gegaan als mij dan is dat afscheid hartelijk geweest. Nog zie ik de tranen van Meester Lubbers die met groot leedwezen zoo zijn leerlingen gedeeltelijk zag vertrekken. Vaak denk ik aan die ure terug. Voor ons was de heerlijke 1e Mei in zicht en desniettemin viel ons de laatste handdruk zwaar. Er was een band ontstaan tusschen onderwijzer en leerling. Meester Lubbers - wat ging hij op in zijn werk en wat heeft hij ons ver op het gebied der schoolvakken, speciaal op 't gebied der rekenkunde, aardrijkskunde en geschiedenis. Bij mijn eigen schoolgaande kinderen kan ik dat tenminste nog steeds constateren. En hoewel ik en meerderen met mij nog al eens als blijk van erkentelijkheid een flinke draai om onze ooren kregen iets dergelijks viel - zooals ik reeds zei - het scheiden niet gemakkelijk. 't Moest echter onze ouders, die na veel moeite en kosten dan uiteindelijk uit des Heeren hand een inrichting ontvingen waar hun zaad kon onderwezen worden overeenkomstig eisch van Zijn woord, gevoelden het als hun duren plicht om de kinderen af te nemen van de z.g. neutrale oftewel godsdienstlooze school en ze te zenden op 1 Mei 1901 naar hun school.

Voor u allen is zeker begrijpelijk dat we op genoemde datum des morgens niet gewekt behoeven te worden en evenzeer dat de aansporing van de zijde onzer ouders om toch vooral op tijd in school te komen overbodig was. We waren dus zeer vroeg ter plaatse en toch niet de eerste. Nee, onze meester won het van ons. Wat viel er wat te regelen, wat viel er wat in orde te maken. Alleen al het geven van plaats vordert al veel tijd. Nog steeds is mij bijgebleven de wijze waarop de meester alles wist aan te pakken en tot een goed einde bracht. En dat waar 6 klassen in één lokaal onderricht zou moeten ontvangen door één onderwijzer. Ja; feitelijk waren er zeven. Die z.g. zevende klas bestond uit die

Generatie 8 (oudovergrootouders)

194 Roelof Luinge

196 Harmen Ebbinge, geb. 1570, overl. 1640 in Peize, 69 of 70 jaar oud. *Hij stond ook wel bekend onder de naam Herman Ebbinge en woonde 1630 te Peize. Harmen Ebbinge was eigengeërfde 1) boer (ette) van Noordenveld in de periode 1613 tot 1636.*

216 Luigien Bavinge, is overl. 1620 in Peize.

236 Egbert Lunsche. Hij woonde in Peizerwolde. Hij trouwde met

237 Roelofje

244 Johan Schuiringe. *Hij was schulde (= schout) van Peize.*

248 Luigien Bavinge (dezelfde als 216).

252 N.N. Willinge. Hij trouwde met

253 Alijt Dubbelts

Generatie 9 (oudbetovergrootouders)

432 Jan Bavinge, geb. 1540, waarschijnlijk in Rolde, overl. 1600 in Peize, 59 of 60 jaar oud

488 Roelof Schuiringe, overl. 1570 in Peize. Hij trouwde met

489 Talle

1) **Eigenerfde**. Een eigenerfde of eigengeërfde was tijdens de middeleeuwen en het Ancien Regime iemand die vrij-eigen of allodiaal grondbezit van enige omvang had. Theoretisch zouden de edelen behoren tot de eigenerfden. In de praktijk werd de term slechts gebruikt voor niet-adellijke grondbezitters. Een eigenerfde was in de middeleeuwen en nieuwe tijd een grotere boer die zijn eigen grond bezat. Een eigenerfde was een vrije boer die zijn hoeve zonder tussenkomst van een leenheer kon (laten) bewerken. De eigenerfden hadden waardelen, dat zijn aandelen in de boermarke, het gemeenschappelijke bezit van een buurschap. Zij werden gemachtigd door de markegenoten, de inwoners van een marke, en vormden het dagelijks bestuur van de marke. Eigenerfde boeren die in het bezit waren van een paard en steek- of slagwapens, werden weerboeren genoemd. De herkomst van de eigenerfde is omstreden. Zeker is dat een deel van de eigenerfde goederen afkomstig is uit het vroeg-middeleeuwse goed van de liberi uit de Karolingische of voor-Karolingische tijd. In de provincies Drenthe, Friesland en Groningen speelden de eigenerfden een grote rol in de staatsinrichting (Red.)

- 56 Steven Ebbinge**, geb. in 1615, overl. 1680 in Peize, 64 of 65 jaar oud.
Steven Ebbinge woonde te Peize. Hij trouwde met
- 57 Lummechjen Wolters**, overl. 1701 in Peize, begr. 28 september 1701
- 58 Willem Willems**. Hij trouwde in 1662 met
- 59 Grietien Lunsche**, overl. 1699 in Peize.
- 60 Roelof Luinge**, overl. Peize in de periode 1657-1661. Hij trouwde in 1650 in Peize met
- 61 Ameltien Schuringe**
- 62 Luitien Baving**, hij woonde te Peize. Hij trouwde met
- 63 Aaltien Willinge**, overl. 23-06-1671 in Peize.

Generatie 7 (oudgrootouders)

- 96 Wolter Allerts**, overl. 1620. Hij trouwde in Peize met
- 97 Catharina Luinge**, geb. in 1580, overl. 1656 in Peize, 75 of 76 jaar oud
Catahrina Luinge is na het overlijden van Wolter Allerts hertrouwde met Jan Schuringe, zie 122.
- 98 Barel Ebbinge**, geb. in 1600. *Barel Ebbinge was eigengeërfde boer (ette) van Noordenveld in de periode 1650 tot 1665.* Hij trouwde met
- 99 Jansje Wichers Schuringe**. *Zij stond ook bekend onder de naam Jansje Wichers Schuringe.*
- 106 Wolter Dries**
- 108 Doe Bavinge**, overl. 1650 in Peize en woonde te Peize.
- 110 Roelof Luinge** (dezelfde als 60 in generatie 6). Hij trouwde 1650 in Peize met
- 111 Ameltien Schuringe** (dezelfde als 61 in generatie 6).
- 112 Bartelt Ebbinge**, geb. 1580 en woonde te Peize. Hij trouwde met
- 113 Jeije**
- 118 Jan Lunsche**, geb. 1600. Hij woonde te Peizerwold.
- 120 Barel Luinge**, geb. 1580 in Peize. Hij trouwde met
- 121 Aaltien**
- 122 Jan Schuringe**. overl. 1638 in Peize. *Jan Schuringe was schulte (= schout) van Peize.* Hij trouwde met
- 123 Catharina Luinge** (dezelfde als 97).
- 124 Jan Bavinge**, overl. 1660 in Peize.
- Notitie bij Jan: *stond in 1654 bekend onder de naam "Olde Jan Bavinge".*
- 126 Jan Willinge**, geb. in 1595, overl. 19-01-1667 in Peize, 71 of 72 jaar oud
Jan Willinge was eigengeërfde boer (ette) van Noordenveld in de periode 1635 tot 1660. Hij trouwde met
- 127 Roelfien Schuringe**, overl. 23-06-1671 in Peize.

leerlingen die alle 6 klassen van de O. L. School hadden doorlopen maar toch nog één jaartje naar de Chr. School mochten. Tot die klasse behoorden toen drie leerlingen en wel: Albertus Klaassen, Johanna Hekman en ondergetekende. Nogmaals - acht het werk van een onderwijzer in die omstandigheden zeer, zeer zwaar. Er wordt zoo dagelijks wel eens gezegd: nou die verdient zijn salaris niet gemakkelijk. Ik durf verklaren dat dit in dubbele mate van toepassing is op onze meester van toen. Thans vooral, nu men zelf ouder is geworden, lijkt het me haast een bovenmenschenlijke taak. Evenwel onze meester redde zich in die omstandigheden en sloeg er zich doorheen.

Al dadelijk op dien eersten schooldag gevoelden we dat vanaf die ure een andere geest binnen de muren ging heerschen. Opening met gebed waarin Gods zegen afgesmeekt werd over het te geven onderwijs, waarin kracht werd afgebeden om het onderwijs naar behooren te kunnen verrichten, waarin belijdenis van schuld en zonden plaats vond maar tevens vergiffenis daarvan gevraagd, daarop volgende vertelling uit de Bijbelse geschiedenis en het lezen uit Gods Woord zijn alle dingen die ons aangenaam stemden en tot dusverre (op de school althans) vreemd waren. Vooral die vertelling iedere morgen uit de Bijbelsche geschiedenis vonden we steeds heerlijk (gezegd moet: onze meester had ook daar slag van).

Ook ademde van meet af het te zingen lied een andere geest. De eerste liederen door meester van Goor ons geleerd waren deze:

*Laat mij slapend op U wachten
 Heer dan slaap ik zo gerust
 Geef mij heilige gedachten
 En wees in de slaap mijn lust. enz.*

*Ach blijf met Uw genade
 Heer Jezus ons nabij
 Opdat ons nimmer schade
 Des vijands heerschappij, enz*

Meen echter niet dat het verschil tusschen de verlaten openbare school en de Christelijke School alléén bestond in 't vertellen en lezen uit Gods Woord, het openen met gebed en het zingen van andere liederen.

Neen, neen!! Meen niet dat het onderwijs der andere leervakken zoals Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuurkennis enz. op beide inrichtingen aan elkaar gelijk bleven. Ook dat werd op de nieuwe school geheel anders. Laat me daar even iets uitvoeriger bij stil mogen staan als ik tenminste niet te veel van de tijd in beslag neem. Wanneer ik dat dan doe zal meteen daaruit des te meer

naar voren komen welke beteekenis het Christelijk onderwijs voor ons ook op lateren leeftijd heeft. We wijzen dan op het verschil in onderwijs van slechts een paar vakken b.v. geschiedenis, aardrijkskunde en natuurkennis.

Onze geschiedenis - de kern - wordt op de O.L. school onaangeroerd gelaten. De O.L. School snijdt het hart uit onze Vaderlandsche historie. Wanneer toch b.v. op een openbare school onze tachtigjarige oorlog ter sprake komt die toch vooral een religiekrijg was dan kan of mag hij dat niet laten uitkomen omdat een onderwijzer daar over Godsdienst behoort te zwijgen. Heel de geschiedenis gaat dat zoo door. Een openbare onderwijzer zal b.v. maar al te vaak zijne leerlingen het goed recht voorhouden van degenen die Oranje tegenstonden of onthoofding van Oldenbarneveld door prins Maurits afkeuren. En daarom op de Openbare School mag den kinderen eenige historische kennis worden aangebracht, voor de ontwikkeling van ons nationaliteitsgevoel en tot aankweeking van de liefde voor het Oranjehuis is het onderwijs in de historie op de O.L. school van weinig beteekenis, ja is dit onderwijs veelen nadeelig of verderfelijker te achten. Geheel anders werd dit op de Chr. School. Onze historie behoefde geen geweld meer aangedaan, de groote daden Gods in de gangen der historie niet meer voor den kinderen worden verborgen gehouden. Dat behoeft de Chr. school niet omdat ze een belijdend karakter heeft en ze met beide voeten op het standpunt van onze vaderen, toen ze deze worstelstrijd met Spanje in de kracht des Heeren aangingen. De Chr. onderwijzer gevoelt zich één met die geloofshelden der 16e eeuw. kan zich verplaatsen in hun gedachtenwereld. Vandaar dat hij Willem van Oranje, een Jan de Bakker, een Willem Dirkszoon en zoovele andere voor de oogen van zijne leerlingen kan doen leven. De aan hem toevertrouwde kinderen zien het in zijn oog, in zijn blik dat hij liefde heeft voor de strijders voor de ene God en die liefde stort hij over in het hart zijner leerlingen. Zoo leeren de kinderen onze historie inderdaad begrijpen, liefhebben en inleven. Zoo worden ze in waarheid Nederlanders, ontwaakt het ware nationaliteitsgevoel in hen ja de geest der geschiedenis gaat als 't ware over hen heen. Ze leeren zoo hun land en huis van Oranje liefhebben en worden opgevoed tot burgers van Nederland en tot mannen en vrouwen die er later een eer in stellen Nederlanders te zijn, nakomelingen van de geloofshelden der 16e eeuw!

In de tweede plaats wensch ik te wijzen op 't verschil in 't onderwijzen der aardrijkskunde tusschen de verlaten openbare en onze nieuwe Christelijke school. Zooals ik reeds zei werd ons op de openbare school heel wat kennis aangebracht omtrent plaatsen, plaatselijke toestanden, gebergten, rivieren enz. maar in de grond der zaak was het en kon het ook niet anders zijn dan half werk.

Hij trouwde 01-06-1727 in Peize met

13 Jantien Gelmers

14 Jan Ebbinge, geb. in 1690, overl. Peize in de periode 1755-1757. Hij trouwde, 36 of 37 jaar oud, op 02-03-1727 in Peize met **15 Jeigien Luinge**, overl. 1755 in Peize, begr. 25 april 1755.

Generatie 5 (betovergrootouders)

16 Berend Jansen, overl. 1700 in Eelde. *Berend Jansen was van 1685 tot 1715 koster en schoolmeester te Eelde.* Hij trouwde met

17 Geertruid Hillebrands

20 Albert Olthof.

24 Roelof Luinge, geb. 1660, overl. 1726 in Peize, 65 of 66 jaar oud, begr. 21 november 1726. Hij trouwde, 26 of 27 jaar oud, 19-06-1687 in Peize met de 23 of 24-jarige

25 Jantien Busch, geb. 1663 in Westerbork, ged. 08-10-1663, overl. 1711 in Peize, 47 of 48 jaar oud, begr. 23 mei 1711. Zij *stond ook bekend onder de naam Jantien Bos.*

26 Gelmer Gelmers, overl. 1748 in Peize, begr. 30 juli 1748.

Hij trouwde 19-02-1702 in Peize met

27 Jeichien Bavinge

28 Bartelt Ebbinge, overl. 1723 in Peize, begr. 27 december 1723. Hij trouwde met

29 Hillechien Willems, overl. 1735 in Peize, begr. 28 maart 1735.

30 Jan Luinge, overl. 1700 in Peize. Hij trouwde met

31 Jacobjen Baving, overl. 1736 in Peize, begr. 18 mei 1736.

Generatie 6 (oudouders)

48 Reinder Wolters, geb. in 1615, overl. 1680, 64 of 65 jaar oud en woonde te Peize. Hij trouwde met

49 Wemeltien Ebbinge, geb. in 1630, overl. september 1711 in Peize, 80 of 81 jaar oud, begr. 8 september 1711.

50 Jacob Busch. Hij trouwde met

51 Roelofjen

52 Gelmer Jansen. *Gelmer Jansen woonde te Peize. Hij is vermoedelijk een zoon van Johan Gelmers en Grietje Gelmers.* Hij trouwde met

53 N.N. Dries

54 Frerik Bavinge, overl. 1700 in Peize, begr. 26 november 1700

Hij trouwde met

55 Aaltien Luinge, overl. 1696 in Peize, begr. 18 december 1696

Kwartierstaat van Roelof Steringa

Ingezonden door: Berend Moed, De Gronzen 7, 8939 AR Leeuwarden.
Tel. 058-2886581. E-mail: berendmoed@upcmail.nl.

Generatie 1

1 Roelof Steringa, geb. 1783 in Eelde, ged. 21-12-1783 in Eelde, overl. 12-11-1826 in Rinsumageest, 42 of 43 jaar oud. Roelof Steringa was in 1819 castelein te Rinsumageest, trouwde, 27 of 28 jaar oud, op 29-08-1811 in Dantumadeel met **Grietje Durks de Vries**, 17 jaar oud, geb. 03-10-1793 in Rinsumageest, ged. 27-10-1793 in Rinsumageest, overl. 05-01-1870 in Marssum, 76 jaar oud, dochter van Dirk Meinderts de Vries en Jelske Jacobs Viersen. Beroep: winkeliersche.

Generatie 2 (ouders)

2 Cornelis Steringa, geb. 28-08-1757 in Eelde, overl. 16-11-1830 in Eelde, 73 jaar oud. *Hij was organist en schoolmeester te Eelde. In 1781 woonde hij te Peize en was hij schoolmeester te Eelde en Peize.* Hij trouwde, 22 jaar oud, op 28-11-1779 in Eelde met

3 Jantje Luinge, geb. in Peize, overl. voor 1826. *Jantje stond ook wel bekend onder de naam Jantien Luinge.*

Generatie 3 (grootouders)

4 Berend Jans Steringa, overl. 1776 in Eelde, beroep: schoolmeester. Hij trouwde 20-05-1753 in Eelde met

5 Jantje Cornelis Olthof. Jantje Cornelis is overl. 1760.

6 Roelef Luinge, geb. in 1730 in Peize, overl. 1788 in Peize, 57 of 58 jaar oud *Hij stond ook bekend onder de naam Roelef Luinge Noord.* Hij trouwde met

7 Hillina Ebbing. *Zij stond ook bekend onder de naam Hillina Evina Ebbing.*

Generatie 4 (overgrootouders)

8 Jan Roelof Steringa, geb. in 1690 in Eelde, overl. 1740 in Eelde, 49 of 50 jaar oud. Hij trouwde met

9 Catarina Winters, overl. 1746 in Eelde.

10 Cornelis Alberts Olthof, overl. 1747 in Eelde en woonde aldaar.

12 Reinder Luinge, overl. 1734 in Peize, begr. 23 juni 1734.

Op de staatschool is toch geen plaats voor 't vertellen van de wonderen des Allerhoogsten, gewrocht in den aardbodem die wij bewonen en daarom is 't onderwijs op de Christelijke school ook op aardrijkskundig gebied zoo geheel anders. Ziet mijne vrienden van den ganschen aardbodem, van beemd en veld, van rivier en stroom gaat er één ontzaglijke, één majestueus loflied op ter eere van de Schepper van 't Heelal.

De onderwijzer der Chr. School leert zijne kinderen dat lied beluisteren en verstaan bij zijn aardrijkskundig onderwijs. Hij maakt zijne kinderen er opmerkzaam op, hoe wijs en goed God alles gemaakt heeft en nog onderhoud, hoe Hij, de Heer elke streek dezer aardbol dieren en planten heeft gegeven, juist naar de aard van die streek. Laat ik een paar voorbeelden mogen noemen. Als de Chr. onderwijzer behandelt de poolstreken, waar de ijzige vrieswind alles met zijn killen adem verstijfd, waar sneeuw en ijs alles overdekt, waar 't oog geen enkelen boom of struik gewaar wordt dan deelt hij hen meteen mede, hoe God de Heer toch ook deze onherbergzame oorden voor zijn menschenkinderen bewoonbaar heeft gemaakt door in de sneeuw- en ijswoestijn een dier te plaatsen, het rendier, dat in alle behoeften van den mensch voorziet. Het rendier levert de bewoners melk, waaruit ze boter en kaas bereiden. Zijn mest dient hun tot brandstof want bomen zijn er niet. Het rendier vervoert daar de bewoners per sledes over de ijs- en sneeuwvelden. Bij de dood geeft het rendier zijn vleesch tot voedsel, zijn huid tot leder en tentdaken, zijn hoornen tot vervaardigen van allerlei werktuigen. Ziet dat rendier daar in die sneeuwsteppen is een Wonder Gods. Spreekt van Zijn grote daden, van Zijn trouwe zorg voor zijn schepsel. En, o wonder! God, de onderhouder van 't heelal laat onder de sneeuw daar in de Poolvlakte een mossoort groeien, het rendiermos, dat het eenig voedsel is van dit nuttige dier. Ziet hierop wijst de Chr. onderwijzer zijne leerlingen en doet met hem uitroepen: "Hoe groot zijn Uwe werken, o Heere. Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt.". Of hij gaat bij de aardrijkskunde met zijne discipelen niet naar het barre Noorden maar naar het heete Zuiden en ook daar vindt hij gelegenheid genoeg om de kinderen te wijzen op de Schepper van 't heelal. Wanneer hij met hen behandelt de Sahara, die reusachtige woestijn van Noord Afrika dan vindt de Chr. onderwijzer daarin meteen een aanleiding om den kinderen een wonder Gods te laten aanschouwen in den kameel.

*'t Levend schip dat door de Zandzeebaren
Zijn koers houdt, rijk bevracht met keur aan Oosterwaren,
't Woestijnpaard dat in 't zaal hem door de natuur gewrocht
Zijn ruiter rustig voert in d'eindeloz*

Ja, even onmisbaar als het rendier voor de poolstreken is de kameel onontbeerlijk voor de woestijnen. En 't is de Heer die ook dit dier heeft geschapen en daarvoor heeft geschikt gemaakt.

Komen de grootsche gewrochten der menschen aan de beurt, of wordt gewaagd van reusachtige paleizen, van urenlange tunnels, van reusachtige bruggen over breede rivieren dan nog leert hij zijne leerlingen daarin beluisteren een loflied ter eere Gods want die grote kunstwerken zeggen ons met welk een groote en sterke denkkraft God de Heer het menschdom heeft begiftigd. Genoeg echter om te verstaan en te begrijpen dat ook op het gebied der aardrijkskunde de openbare school al heel arm is bij het onderwijs en dat het bij meester van Goor wel zoo volledig kon zijn.

Zoo zou ik voort kunnen gaan met ook te wijzen op nog andere leervakken maar zal het hierbij om des tijds wille laten.
't Is genoeg m.i. om te gevoelen van welk een onschatbare betekenis ook voor deze plaats is een Christelijke School. Alle reden dus om heden met elkander die eerste mijlpaal op schoolgebied te herdenken en de Heer te danken voor deze inrichting.

Zelf ben ik slechts één jaar leerling geweest van deze school en kan ook mede daarom niet zoo heel veel meer gaan verhalen.
'k Zou nog kunnen meedeelen hoe ik de aanvankelijke groei nog heb meege- maakt doordien meester Bakker als eerste onderwijzer onder het hoofd werd aangesteld en zodoende het tweede lokaal, dat tot dusverre bij minder gunstig weer ons gymnastieklokaal was geweest, in gebruik genomen werd, maar veel meer ook niet.

Het feestcomité neme mij dus niet kwalijk dat ik wat onvolledig ben; meteen bedenkende dat ik ook een dagje ouder ben geworden en zodoende wel eens meer vergeet als ik zou wenschen. 'k Zal het dus hierbij laten en de Heer zegene verder deze school met bestuur en onderwijzers Samen en geve dat nog zeer veel vrucht op allerlei gebied gezien mag worden van den arbeid die hier verricht wordt'.

Meer over de familie Karst vind je op de Jubileum CD.

59 Anna Teunis, geb. 1615 in Vollenhove, overl. voor 1677.

60 Jan Jans Lock (de Oude). *Jan Jans Lock (de Oude) woonde in 1643 op de Schutsloot 1)*. Hij trouwde met

61 Jantje Roelofs

62 Andries Alberts. Hij trouwde 1634 in Vollenhove met

63 Jantien Jacobs

Generatie 7 (oudgrootouders)

96 Jan Akkerman, geb. 1580 in Wanneperveen.

112 Jan Willems, overl. voor 1640.

114 Tijmen Jans, geb. 1595, overl. voor 1640. *Ook bekend onder de naam Tijmen Jansen.*

116 Wolter Jochems Doggenaer, overl. voor 1626. Hij trouwde december 1616 in Vollenhove met

117 Pieterken Roelofs, overl. 1648.

118 Theunis Goossens, overl. na 1651. Hij trouwde 1605 te Vollenhove met

119 Alijt Alberts, overl. voor 1646.

1) Schutsloot. Jan Jans Lock (de Oude) woonde in 1643 op de Schutsloot. Deze plaats heet tegenwoordige Belt-Schutsloot en is gelegen in de Wieden in de gemeente Steenwijkerland in Overijssel. Het dorp telt circa 570 inwoners en ligt tussen de wateren Arembergergracht, Schutslooterwijde en de Kleine Belterwijde. Vooral watersport is een grote bron van inkomsten.

Het dorp telt veel campings en jachthavens en door het dorp loopt de Wiedenroute. In feite bestaat het dorp het twee kleine dorpjes, namelijk Belt (Zandbelt) en de aan de Schutslooterwijde gelegen Schutsloot.

In de loop der jaren is het één dorp geworden, doorsneden door een kanaal waar veel plezierjachten door varen. Het ligt in het natuurgebied de Wieden in de buurt van plaatsen als Zwartsluis, Giethoorn en Sint Jansklooster (Red.).

vertrok zij weer van Sint Johannesga naar Giethoorn en in 1764 vertrok zij weer van Giethoorn naar Sint Johannesga. Ze stond ook wel bekend onder de namen Willempien Roelofs en Willemtie Roelofs.

Generatie 4 (overgrootouders)

8 Jacob Jaspers Gijssels, geb. 1665. Hij trouwde met

9 Lysebeth Jans Kuper

12 Paulus Akkerman, geb. 1670 in Beulake

14 Roelof Jaspers Vasten, geb. 1682 in Beulake, ged. 24-04-1682 in Beulake, overl. voor 1718. Hij trouwde, 17 of 18 jaar oud, 27-09-1700 in Beulake met de 23-jarige

15 Geertje Jans Lock, geb. in Ronduite, ged. 10-12-1676 in Beulake

Generatie 5 (betovergrootouders)

16 Jasper Gijssels, geb. 1635

24 Jan Jans Akkerman, geb. 1635 in 't Moer, ged. 25-09-1636 in Vollenhove. *Jan Jans Akkerman was afkomstig van Quadoelen.* Hij trouwde, 29 of 30 jaar oud, op 16-04-1665 in Vollenhove met

25 Niesje Ariens. *Niesje Ariens stond ook bekend onder de namen Niesje Arriens en Niesje Jurriens. Ze woonde op de Swarte Sluijs.*

28 Jasper Vasten, geb. 1648 in Beulake, ged. 03-12-1648 in Beulake, overl. na 1720. Hij trouwde, 24 of 25 jaar oud, 1673 in Vollenhove met de 26 of 27-jarige

29 Willemtie Roelofs Doggenaer, geb. 1646 in Vollenhove.

30 Jan Jans Lock (de Jonge). Hij trouwde 1668 met de 25 of 26-jarige

31 Thijssien Andries, ged. 1642 in Vollenhove.

Generatie 6 (oudouders)

48 Jan Jans Akkerman, geb. 1610 in Wanneperveen. *Jans Akkerman woonde op't Moer en in het Pijperbos.* Hij trouwde met **Lammegien Everts**.

50 Arien.

56 Vast Jansen, geb. 1615, overl. na 1675. *Stond ook bekend onder de naam Vaste Jansen en Faes Jansen.* Hij woonde te Beulake en was kerkeraadslid aldaar. Hij trouwde, 24 of 25 jaar oud, 23-12-1640 in Vollenhove met de 19 of 20-jarige

57 Immegien Tijmens, geb. 1620, overl. voor 1675. *Zij was ook bekend onder de naam Jannetje Tijmens.*

58 Roelof Wolters Doggenaer, geb. 1615 in Vollenhove. Hij trouwde, 26 of 27 jaar oud, 17-04-1642 in Vollenhove met de 26 of 27-jarige

Twee persoonlijke verhalen van Egbert Karst, veldwachter

door Henk (H.J.) Zomer, Holterweg 16. 7475 AW Markelo
(website www.antenna.nl/~hzomer)

'Op heden, den dertienden November 1900 en vier, des morgens omstreeks zeven uur bevond ik, Egbert Karst, gemeente en onbezoldigd rijksveldwachter te Schoonebeek, mij op surveillance in het jachtveld te Nieuw-Schoonebeek, gemeente Schoonebeek, alwaar door mij een aantal patrijzenstrikken werden gevonden waarvan sommigen zoodanig gesteld waren dat er patrijzen in konden worden gevangen, doch de meesten daarvan, waarschijnlijk door den hevigen wind van den vorigen dag, waren ontsteld. Terwijl ik mij bij de strikken schuil hield, kwamen te ongeveer acht uur in dien morgen twee personen aldaar het jachtveld in. Nadat die personen eenigen tijd tesamen in het jachtveld hadden geloopt zag ik, dat zij beiden, ieder voor zich, andere aldaar staande ontstelde patrijzenstrikken zoodanig herstelden, dat er weder patrijzen in konden worden gevangen. Nadat zij al de genoemde patrijzenstrikken hadden hersteld en geïnspecteerd, zijn die personen door mij staande gehouden en herkende hen terstond voor de personen van 1e Gerhard Heinrich Bruning, geb. den 28 Juli 1888, inwonende zoon van Johann Bernard Bruning en 2e Gerhardus Bernardus Immink, geb. den 7 November 1888 inwonende zoon van Johan Albert Immink, allen landbouwers wonende te Nieuw-Schoonebeek, gemeld. Ik heb genoemde personen, die aan mij bekenden dat die strikken hun gezamenlijk eigendom waren, den vorigen dag daar geplaatst en thans weder hersteld hadden, aangezegd ten hunnen laste procesverbaal te zullen opmaken wegens het herstellen van patrijzenstrikken. Bedoelde patrijzenstrikken, ten getale van drieëndertig, zijn door mij in beslag genomen en zullen door mij op de Griffie van het Kantongerecht te Emmen worden gedeponeerd'.

Opgemaakt op den ambtseed en geteekend E. Karst.

'Op heden, den negenentwintigsten December 1900 en vijf, des voormiddags te omstreeks twaalf uur, bevond ik, Egbert Karst, gemeente en onbezoldigd rijksveldwachter te Schoonebeek, mij op surveillance in het jachtveld te Schoonebeekerveld, gemeente Schoonebeek, en zag bij die gelegenheid dat aldaar twee personen heen en weer door het jachtveld liepen. Ik begaf mij in de richting van die twee personen. Naderbij gekomen, zag ik dat een daarvan met een geweer in jagende houding liep over een in de gemeente Schoonebeek

gelegen perceel veengrond, toebehoorende aan J. Vrieling en H. Stokman, landbouwers te Oud-Schoonebeek. Toen ik hen op ongeveer 50 Meter genaderd was, herkende ik in den persoon die jagende was Roenoldus Albertus van Limbeek, geboren te Vledder, den 16 Augustus 1836, arbeider te Schoonebekerveld, gemeld, welke terstond, toen hij mij herkende, het geweer aan de andere persoon gaf. Onmiddellijk zijn de twee personen door mij staande gehouden. Genoemde van Limbeek gevraagd of hij in het bezit was van ene jachtacte, buitengewone machtiging en een schriftelijk bewijs van de eigenaar of rechthebbende van dien grond om daarop te mogen jagen, gaf mij daarop een ontkennend antwoord. De andere persoon gaf mij op genaamd te zijn: Hendrik Hofman, schoonzoon van van Limbeek, arbeider te Picardie, Pruisen. Het dubbelloops jachtgeweer dat mij bij onderzoek bleek geladen te zijn is door mij in beslag genomen en zal door mij op de Griffie van het Kantongerecht te Emmen worden gedeponereerd.

Ik heb daarop van Limbeek te kennen gegeven te zijnen laste procesverbaal te zullen opmaken'.

Opgemaakt op den ambtseed, E. Karst

Meer over de familie Karst vindt u op de Jubileum CD.

Rijksveldwachter Egbert Karst en zijn echtgenote Henderika Heerspink.

Kwartierstaat van Roelof Klazes Meester

Ingezonden door: Berend Moed, De Gronzen 7, 8939 AR Leeuwarden.

Tel. 058-2886581. E-mail: berendmoed@upcmail.nl.

Generatie 1

1 Roelof Klazes Meester, geb. 17-10-1772 in Sint Johannesga, overl. 19-04-1826 in Terband, 53 jaar oud, trouwde, 22 jaar oud, op 14-05-1795 in Sint Johannesga met **Annigjen Geerts Duimeling**, 24 of 25 jaar oud, geb. in 1770 in Giethoorn, overl. 14-10-1853 in Luinjeberd, 82 of 83 jaar oud. *Hij stond ook bekend onder de namen Annigjen Geerts Hoekstra en Annigjen Geerts Hoenstra.* Beroep: arbeidster.

Generatie 2 (ouders)

2 KlaasJans Meister, geb. in 1726, ged. op 01-03-1730 in Steenwijk, overl. 30-03-1821 in Rotsterhaule, 94 of 95 jaar oud. *Hij stond ook wel bekend onder de naam Claas Jans Meister. In 1765 ging hij van Giethoorn naar Sint Johannesga. In zijn overlijdensakte stond hij vermeld als Klaas Jans Meester.* Hij trouwde, 28 of 29 jaar oud, op 30-11-1755 in Giethoorn met de 20 of 21-jarige

3 Geertje Jans Akkerman, geb. in 1734 in Giethoorn, ged. op 30-05-1734 in Giethoorn, overl. 1810 in Rotsterhaule, 75 of 76 jaar oud. *In 1765 ging Geertje Jans Akkerman van Giethoorn naar Sint Johannesga. Ze stond ook bekend onder de naam Geertje Jans Akkermans.*

Generatie 3 (grootouders)

4 Jan Meister, geb. in 1690 in Zuidveen (Overijssel). *Jan stond ook bekend onder de naam Jan Jacobs. In 1718 was hij schoolmeester te Zuidveen en in 1723 woonde hij nog steeds in Zuidveen. DNA-onderzoek heeft uitgewezen dat de Meester-familie uit Perzië stamt. Beroep: schoolmeester.* Hij trouwde 23-05-1723 in Steenwijk met **Geertruid Spanjer** (geb. 1696).

6 Jan Paulus Akkerman, geb. in 1705 in Giethoorn. *Jan Paulus Akkerman was in 1730 afkomstig van Giethoorn. In 1761 vertrok hij van Giethoorn naar Sint Johannesga. In 1763 vertrok hij weer van Sint Johannesga naar Giethoorn en in 1764 vertrok hij weer van Giethoorn naar Sint Johannesga. Hij stond ook bekend onder de naam Jan Pouwel Ackerman.* Hij trouwde, 24 of 25 jaar oud, op 08-11-1730 in Giethoorn met de 23-jarige

7 Willempje Roelofs. Zij is ged. op 22-04-1707 in Beulake, overl. 1784 in Sint Johannesga, 76 of 77 jaar oud. *Willempje Roelofs was in 1730 afkomstig van Giethoorn. In 1761 vertrok zij van Giethoorn naar Sint Johannesga. In 1763*

XI. *Lammigje Slomp*, geb. 04-12-1884 te Tiendeveen nr. 121, overl. 11-11-1959, 74 jaar oud, begr. te Hollandscheveld. Lammigje trouwde, 21 jaar oud, 06-12-1905 te Hoogeveen met Benne van der Meer, 22 jaar oud (aktenr. 109). Benne is geb. 10-03-1883 te Hollandscheveld E164 om 4.00 uur (aktenr. 58), overl. te Hoogeveen, 69 jaar en begr. te Hollandscheveld. Hij was turfschipper van beroep.

Generatie 4 (overgrootouders)

8 Aart Willems Klunder, geb. 15-06-1796 te Hoogeveen, ged. 23-06-1796 te Hoogeveen, overl. 26-08-1875 te Hollandscheveld E242, 79 jaar oud om 14.00 uur (aktenr. 251). Hij werd door zijn moeder aangegeven bij de Nat. Militie en is dan nog bij haar woonachtig en was van beroep slachter en arbeider. Hij werd vrijgesteld voor de Nat. Mil. in 1815 omdat hij de oudste zoon was. Hij trouwde, 26 jaar oud, 25-05-1823 te Hoogeveen met de 24-jarige **Grietje Geerts Oelen** (aktenr. 19):

9. Grietje Geerts Oelen, geb. te 11-1798 te Hoogeveen (Doopboek Hoogeveen DTB 65 blz.61), is ged. 21-11-1798 te Hoogeveen, overl. 14-08-1875 te Hollandscheveld E242, 76 jaar oud (aktenr. 239).

Graf van Jan Klunder, geb. 08-09-1871, overl. 27-02-1953 en Jantje Slomp, geb. 26-11-1871, overl. 03-09-1953. Alg. Begaafpl. Hoogeveen, graf. Nr. 961/62. Foto: Jan Pol. (bijgepl. door Red.)

Een gezinsdrama op 18 augustus 1841 te Gieterveen

door Tiny (J.D.) Lindeman, Moordrecht. 5 juli 2014

Bij mijn zoektocht naar mijn vrouwelijke voorouders van vaders kant breng ik naast de voorouder ook het gezin in beeld waaruit deze voorouder afkomstig is. In dit artikel gaat het om Hinderkien Roelofs Trip, geboren 18 juni 1825 te Nieuwe Pekela, dochter van Roelf Willems Trip en Margje Jacobs Blaak. Hinderkien trouwde 27 juni 1850 te Gasselte met mijn voorvader Aaldrik Filips Lindeman, geboren 15 nov 1830 te Stadskanaal in Wildervank, zoon van Filippus Alberts Lindeman en Trijntje Berends Krans. Het gezin Trip is in de periode tussen juni 1825 en maart 1828 verhuisd van Nieuwe Pekela naar Gieterveen. In Gieterveen zijn meerdere kinderen geboren. Zie onderstaande gezinsblad van het Roelf Willems Trip.

Roelf Willems Trip, geb. Gieten (Bonnerveen), ged. Gieten 5 nov. 1796, † Vlagtwedde (Ter Apelkanaal) 24 febr. 1874, zn. van Willem Jans en Hindrikien Roelofs, tr. Gieten 18 okt. 1824 Margje Jacobs Blaak, geb. Wildervank, ged. Wildervank 1 aug. 1802, † Vlagtwedde (Ter Apelkanaal) 14 maart 1878, dr. van Jacob Hendriks en Lutgertje Derks Mik.

Uit dit huwelijk:

- 1. Hinderkien Roelofs Trip**, geb. Nieuwe Pekela 18 juni 1825, Arbeidster, † Vlagtwedde (Weerdingermond) 19 juni 1891, tr. Gasselte 27 juni 1850 Aaldrik Filips Lindeman, geb. Wildervank (Stadskanaal) 15 nov. 1830, Arbeider, † Emmen (Weerdingermarke) 3 juni 1895, zn. van Filippus Alberts en Geessien Berends Krans; hij hertr. Emmen 12 febr. 1892 Frouwkjen Alles Hoogenberg.
- 2. Jacobje Trip**, geb. Gieten 11 maart 1828, † Gieten (Gieterveen) 18 aug. 1841.
- 3. Willemina Trip**, geb. Gieten 23 mei 1829, † Emmen 5 aug. 1910, tr. Gieten 27 april 1861 Jakob Dost, geb. Wildervank 14 aug. 1835, † Emmen 26 maart 1904, zn. van Jan Jakobs en Martje Jochems Goeree.
- 4. Hendrik Trip**, geb. Gieten 22 febr. 1831, † Gieten (Gieterveen) 18 aug. 1841.

5. **Willem Trip**, geb. Gieten 23 juli 1833, † Gieten (Gieterveen) 29 aug. 1844.

6. **Lutgertje Trip**, geb. Gieten (Gieterveen) 5 dec. 1835, † ald. 18 aug. 1841.

7. **Jan Trip**, geb. Gieten (Bonnerveen) 24 april 1838, Arbeider 1894, † Emmen 31 jan. 1922,

tr. 1e Gieten 16 okt. 1861 Aaltje Baas, geb. Wildervank (Stadskanaal) 11 juni 1833, † Emmen 22 april 1907, dr. van Hendrik Jans en Annechien Jans Smid;

tr. 2e Emmen 24 okt. 1907 Lammechien Barelds, geb. Borger (Drouwenerveen) 6 juni 1840, † Emmen 6 dec. 1919, dr. van Albert Andries en Roelfien Egberts Hoving.

8. **Hendrik Trip**, geb. Gieten (Gieterveen) 30 okt. 1842,

tr. Vlagtwedde 24 maart 1866 Zwaantje Beekman, geb. Onstwedde (Stadskanaal) 7 okt. 1842, dr. van Geertruida Hindriks Beekman.

Bij het in beeld brengen van dit gezin viel op dat drie kinderen Jacobje, Hendrik en Lutgertje allen overleden waren op 18 augustus 1841. Het komt wel vaker voor dat in een gezin meerdere kinderen tegelijkertijd of kort na elkaar overleden. Echter, je vraagt je toch af, wat kan hiervan de reden zijn? Om wellicht hierin meer duidelijkheid in te krijgen, heb ik in het Drents archief te Assen gezocht in kranten uit die tijd. En ja hoor, daar vond ik een artikel over dit gezinsdrama (zie volgende bladzijde).

In dit artikel wordt een beschrijving gegeven van hoe deze kinderen door verdrinking de dood hebben gevonden. Dat één kind nog is gered door Jacob Muske, een arbeider die op de angstschreeuwen was afgekomen. Deze Jacob Muske is waarschijnlijk Jacob Meertens Muske, ged. te Wildervank 09-10-1806 en afkomstig uit Stadskanaal, zoon van Meertens Geerts en Lammechien Jakobs.

In bovengenoemd artikel wordt zeer vermanend aangegeven hoe noodzakelijk het is, dat er onafgebroken toezicht is op kleine kinderen. Dit terwijl in het artikel staat dat de vader op het land aan het werk was en de moeder in het kraambed lag. Was toezicht op kleine kinderen door hun ouders in de tijd wel altijd mogelijk? Vaak werkten beide ouders.

Het lijkt me dat in die tijd dat oudere kinderen veelal op hun jongere broertjes en zusjes moesten passen.

7 **Margje Jonkman**, geb. 11-12-1843 te Hoogeveen, Achterom C652 om 15.00 uur, overl. 26-04-1914 te Hoogeveen, 70 jaar oud (aktenr. 73).

Kinderen uit dit huwelijk:

I. *Gerard Slomp*, geb. 30-12-1863 te Hoogeveen, Noord C250D om 17.00 uur (aktenr. 3), overl. 02-07-1937 te Hoogeveen, Noord C398 om 21.00 uur, 73 jaar oud (aktenr. 128). Gerard trouwde, 28 jaar oud, 26-11-1892 te Hoogeveen met Aaltje Kleine, 19 jaar oud (aktenr. 91), geb. 05-11-1873 te Hoogeveen, Noord C361, om 11.00 uur (aktenr. 351), overl. 01-02-1951 te Hoogeveen, 77 jaar oud (aktenr. 52).

II. *Hilligje Slomp*, geb. 07-08-1866 te Tiendeveen (aktenr. 85), overl. 14-05-1896 te Hoogeveen, Noord C316 om 3.00 uur, 29 jaar oud (aktenr. 119).

III. *Johannes Slomp*, geb. 25-02-1868 te Tiendeveen (aktenr. 22), overl. 22-04-1930 te Lonneker?, 62 jaar oud. Hij was landbouwer. Johannes trouwde, 30 jaar oud, 30-04-1898 te Hoogeveen met Geesje Dekker, 20 jaar oud (aktenr. 35). Geesje is geb. 18-12-1877 te Hollandscheveld E241 om 22.00 uur (aktenr. 390).

IV. *Harm Slomp*, geb. 25-11-1869 te Tiendeveen, nr. 122, overl. 21-02-1949 te Hoogeveen, 79 jaar oud. Hij was landbouwer (aktenr. 51).

Harm trouwde, 25 jaar oud, 27-03-1895 te Hoogeveen met Lammigje Bouwmeester, 23 jaar oud (aktenr. 35), geb. 07-04-1871 te Hoogeveen, Noord C280 om 4.00 uur (aktenr. 122), overl. 30-11-1935 te Hoogeveen, Noord C265 om 11.00 uur, 64 jaar oud (aktenr. 171).

V. *Jantje Slomp*, geb. 26-11-1871 te Beilen (zie 3).

VI. *Berend Slomp*, geb. 24-10-1873 te Hollandscheveld E247 om 2.00 uur (aktenr. 328), overl. 18-04-1904 te Hoogeveen Noord, 30 jaar oud om 7.00 uur (aktenr. 77).

VII. *Margje Slomp*, geb. 19-09-1875 te Hoogeveen, Krakeel D142 om 8.00 uur (aktenr. 292), overl. 19-07-1876 te Hoogeveen, Krakeel D58 om 5.00 uur, 10 maanden oud (aktenr. 172).

VIII. *Lambert Slomp*, geb. 04-07-1877 te Hoogeveen, Krakeel D142 om 13.00 uur (aktenr. 210), overl. 25-02-1884 te Tiendeveen, 6 jaar oud (aktenr. 23).

IX. *Jan Slomp*, geb. 01-05-1880 te Hoogeveen, Krakeel D60 te 17.00 uur (aktenr. 136), overl. 28-03-1947 te Hoogeveen, 66 jaar oud. Jan trouwde, 30 jaar oud, 15-03-1911 te Hoogeveen met Hannigje Pol, 34 jaar oud (aktenr. 12). Hannigje is geb. 01-02-1877 te Lutten (Hardenberg), overl. na 1952, minstens 75 jaar oud.

X. *Margje Slomp*, geb. 25-07-1882 te Tiendeveen (aktenr. 72), overl. 25-03-1963 te Kerkenveld, 80 jaar oud, begr. te Hoogeveen de Nwe Begraafpl. nr. 1031. Margje trouwde, 18 jaar oud, 24-04-1901 te Hoogeveen met Klaas van der Sleen, 18 jaar oud (aktenr. 28). Klaas is geb. 02-07-1882 te Hoogeveen, Noord C299 om 19.00 uur (aktenr. 183), overl. 24-03-1954 te Zuidwolde, 71 jaar oud, begr. te Hoogeveen de Nwe Begraafpl. nr. 1031.

Kinderen uit dit huwelijk:

I. *Levenloos geb.*, 01-02-1868 te Hollandscheveld B81 om 20.00 uur (aktenr. 32).
II. *Arend Klunder*, geb. 17-03-1869 te Hollandscheveld B81 (aktenr. 81), overl. 06-04-1917 te Zwinderscheveld, 48 jaar oud (aktenr. 7). Beroep: veenarbeider. Arend trouwde, 30 jaar oud, 18-11-1899 te Hoogeveen met Annigje Prijs, 25 jaar oud, zonder beroep (aktenr. 78), geb. te Hollandscheveld E180 om 7.00 uur, oud: 25 jaar, dochter van Hendrik Pieter Prijs, beroep: arbeider en Arendina Boertien, beroep: zonder. NB. vader van de bruidegom is bij hun huwelijk reeds overl. (aktenr. 358). Annigje is overl. 21-08-1929 te Oosterhesselen, 54 jaar oud (aktenr. 32). Annigje trouwde later 28-04-1922 te Oosterhesselen met Wiebe Jitse Kleinsma (1876-1941) en was toen caféhoudster.

III. *Jan Klunder*, geb. 08-09-1871 te Hoogeveen (zie 2).

IV. *Willem Klunder*, geb. 22-04-1874 te Hollandscheveld E 453 om 04.00 uur (aktenr. 139), overl. 08-02-1963 te Hoogeveen, 88 jaar oud. Hij was arbeider en woonde te Hollandscheveld, Dalen en Oosterhesselen. In 1926 werd het grondwerk voor een consistorie achter de Hervormde Kerk van Hollandscheveld gegund aan de laagste inschrijver, nl Willem Klunder voor de som van 19 gulden. Willem trouwde, 26 jaar oud, 11-08-1900 te Hoogeveen met Roelofje Schonewille, 25 jaar oud, dochter van Hendrik Schonewille en Aaltje Engels (Smand) (aktenr. 76), geb. te Hollandscheveld E 215 om 3.00 uur (aktenr. 33), overl. 25-11-1932 te Oosterhesselen, 57 jaar oud (aktenr. 21).

V. *Trijntje Klunder*, geb. 20-09-1876 te Hollandscheveld E453 om 23.00 uur (aktenr. 324), overl. 29-10-1908 te Beilen, 32 jaar oud (aktenr. 86). Trijntje trouwde, 20 jaar oud, 17-09-1897 te Westerbork met Martinus de Jonge, 25 jaar oud (aktenr. 21), geb. 20-06-1872 te Hoogeveen Achterom C72 om 3.30 uur (aktenr. 195), overl. 07-02-1949 te Westerbork, 76 jaar oud (aktenr. 4). Hij was een zoon van Geert de Jonge en Reina Luinenborg.

VI. *Grietje Klunder*, geb. 15-08-1880 te Hollandscheveld E466 om 16.00 uur (aktenr. 240), overl. 08-08-1961 te Assen, 80 jaar oud (aktenr. 228). Zij trouwde, 25 jaar oud, 09-06-1906 te Hoogeveen met Hendrik Benjamins, 24 jaar (aktenr. 75). Hendrik is geb. 12-12-1881 te Hollandscheveld E311 om 23.00 uur Hoogeveen, zoon van Jan Benjamins en Jantje Olde (aktenr. 370), overl. 28-02-1929 te Elim A37, 47 jaar, om 6.00 uur (aktenr. 45). Hij was van beroep veenarbeider.

6 Lambert Slomp, geb. 03-01-1839 te Hoogeveen, Noord C708 om 12.00 uur (aktenr. 1), overl. 14-11-1918 te Hoogeveen, Noord C317 (Noordscheopgaande ZZ), om 4.30 uur, 79 jaar oud (aktenr. 185). Hij is waarschijnlijk overl. aan de Spaanse griep. Lambert was van beroep arbeider en trouwde 25-04-1863 te Hoogeveen met de 19-jarige **Margje Jonkman** (aktenr. 26):

Een ongerijmdheid in het artikel is trouwens het feit dat de moeder in het kraambed zou liggen. Een geboorte van een kind of overlijden van een kind die dit zou kunnen verklaren, heb ik niet kunnen vinden.

Bron: *Drentsche Courant*, dinsdag 24 aug. 1844, nr. 68. (Drents Archief).

Als je veel te vertellen hebt

Over 75 jaar genealogie, door Henk Jonkman, Dronten.

Dhr. Ds. P. Datema is al meer dan 40 jaar lid van de NGV en dan ben je een bijzonder mens. Daar hoort een oorkonde bij die door de NGV wordt uitgereikt. Omdat Datema niet meer de bijeenkomsten van de regionale vergadering van de NGV Drenthe en NW-Overijssel kan bezoeken vanwege zijn leeftijd (86 jaar) ben ik bij hem op bezoek gegaan om de oorkonde te overhandigen. Tegelijk heb je dan de gelegenheid om een gesprek met hem aan te gaan over wat hem zo al bezig heeft gehouden in de genealogie. Als je al meer dan 75 jaar bezig bent geweest met genealogie en allerlei onderzoeken dan kun je ook veel vertellen. En dat kan Datema op een bijzondere manier. Van het een kwam het andere en hij raakte niet uitgepraat, zodat ik op een gegeven moment mijn spullen maar heb gepakt met de mededeling dat ik er ook nog een verhaal van moest maken.

Het begin

Pauwel Datema is op zijn 10^e jaar al in aanraking gekomen met genealogie. Dat is wel erg jong en het is door een bijzondere gebeurtenis begonnen. Door omstandigheden moesten zijn ouders verhuizen en kwamen in een huis, dat door zijn opa al eerder in Stedum (Gr) was gekocht. Als je dan als jongen van 10 jaar in een nieuw huis komt te wonen dan ga je op zoek naar alles wat nieuw en vreemd is. Nu stond in dat huis, op zolder, ergens in een hoek een kist van ongeveer 70 bij 70 cm en zo'n 60 cm hoog, met een gebogen deksel, een soort oude reiskoffer. Datema vroeg aan zijn moeder: "Wat is dat"? Moeder wist dat niet en ook opa had deze koffer nog nooit gezien. Het bleek een 'komfer' te zijn. Datema wilde van deze kist wel wat meer weten. Bij het openen van de kist bleek er een tweede deksel in te zitten en als je die opende kwam er een vlakke zitting tevoorschijn met een rond gat in het midden, waarin je een po kon zetten! Maar daaronder zat nog meer. Er bleken allerlei tijdschriften in te zitten van 1912 – 1914 die gingen over de Balkanoorlog. Tussen die tijdschriften vond Datema delen van een boek en wel een heel opmerkelijk boek: *'Stamboek / geslachtsregister nakomelingen Derk Pieters en Katrina Tomas te Huizinge op de landhoeve Melkema 1555–1883'*. Datema haalde dat oude boek tevoorschijn om aan mij te laten zien. Dit oude boek was waarschijnlijk afkomstig van de vorige eigenaar, van wie zijn opa het huis had gekocht. Nieuwsgierig als Datema was, ging hij kijken wat er in dat boek stond en daarin vond hij ook de naam van zijn grootvader van moederskant. Volgens Datema bestaat deze boerderij 'Melkema' nog steeds, maar nu als restaurant. Zoals gezegd was Datema al jong

26 jaar oud, 06-05-1933 te Hoogeveen met Jan Strijker, 29 jaar oud (aktenr. 45). Jan is geb. 01-01-1904 te Hoogeveen aan het Schut B176 om 1.30 uur (aktenr. 3), zoon van Hendrik Strijker en Aaltje Bruins. Jan is overl. aan de Bentinckslaan 49 01-08-1984 te Hoogeveen, 80 jaar oud, begr. te Hoogeveen, grafnr. 4852. Ze hebben o.a. gewoond aan de Pesserdijk vlakbij Siberië en Schutstraat 249, welk huis eind 1994 is afgebroken. Hij ging 15-05-1933 naar Rutten. Beroep: scheepsjager, landbouwer.

VIII. *Levenloos geb. kind*, 14-10-1908 te Alteveer F68 om 16.00 uur (aktenr. 162).

IX. *Berend Klunder*, geb. 04-11-1909 te Alteveer F68, om 0.30 uur (aktenr. 318), overl. 19-10-1984 te Hoogeveen, 74 jaar oud, begr. te Hoogeveen. Beroep: opzichter gemeentewerken. Hij woonde in 1932 aan het Haagje, daarna in een dubbele woning aan de Kanaalweg 88 en vervolgens aan de Albert Rozemanstraat 61. Berend trouwde, 22 jaar oud, 30-04-1932 te Hoogeveen met Jentje Streutker, 22 jaar oud. Jentje is geb. 18-02-1910 te Hollandscheveld E24 om 12.00 uur (aktenr. 53), dochter van Jurjen Streutker en Geertruida Otten, overl. 07-08-2002 te Hoogeveen, 92 jaar oud, begr. 13-08-2002 op de Nwe Begraafpl. te Hoogeveen.

X. *Grietje Klunder*, geb. 06-12-1912 te Alteveer F74 om 8.00 uur (aktenr. 343), overl. 26-11-1991 te Vancouver Canada, 78 jaar oud. Grietje trouwde, 22 jaar oud, 11-05-1935 te Hoogeveen met Albert Schonewille, 24 jaar oud (aktenr. 49). Albert is geb. 30-10-1910 te Hoogeveen, zoon van Jan Schonewille en Femmigje Wemmenhove, overl. 10-08-1987 te Vancouver Canada, 76 jaar oud. Hij was van beroep forceerder op een aluminiumfabriek.

Generatie 3 (grootouders)

4 **Jan Klunder**, geb. 22-08-1839 te Hollandscheveld A140 om 22.00 uur (aktenr. 126), overl. 25-10-1881 te Hollandscheveld E466 om 4.30 uur (aktenr. 280). Hij heeft zich zelf aangegeven voor broederdienst bij de Militie (*Maat 1 el-665 str; 1 gezicht-rond; 2 voorhoofd-idem; 3 ogen-bruin; 4 neus-ordinair; 5 mond-idem; 6 kin-rond; 7 haar-donkerbruin; 8 wenkbrauwen-idem; 9 merkbare tekens-geen*). Hij overleed te Hollandscheveld E466 en was arbeider. Hij trouwde, 28 jaar oud, 07-12-1867 te Hoogeveen met de 19-jarige **Albertje Benjamins** (aktenr. 112).

5 **Albertje Benjamins**, geb. 27-06-1848 te Hollandscheveld A188 om 22.00 uur, overl. 16-03-1929 te Oosterhesselen nr. 15, 80 jaar oud. Albertje trouwde (2), 40 jaar oud, 16-03-1889 te Hoogeveen met **Harm Profijt** (1848-1926), 40 jaar oud.

Pesse, overl. 01-11-1968 aldaar, 72 jaar oud, begr. te Hoogeveen. Hij had bij de militaire keuring een lengte van 1.65 meter en werd afgekeurd.

V. *Jan Klunder*, geb. 08-11-1902 te Alteveer (aktenr. 338). Getuigen: Willem Klunder 28 jaar, arbeider en Gerrit Houwer 63 jaar, conciërge. Jan is overl. 05-07-1981 in het Jannes van de Sledenhuis kamer 11 te Hoogeveen, 78 jaar oud, begr. 09-07-1981 te Hoogeveen op de Alg. Begraafpl. aan de Van de Wijkstraat. Adressen: eerst Alteveer F 113 bij Jan Hartman; 01-05-1928 Alteveer F 99 bij Nicolaas Dekker; 1 mei 1937 Korte wijk 69; 01-05-1939 Alteveer 151 bij Reinder Lip (Jan Fiks wijk); 16-06-1949 Albert Steenbergenstr. 2; daar is ook hun eerste kind Jan geb.; 1961 naar Haagje 117; 1967 Rubensstraat 1; als laatste Eisenhowerstr. 10, Jannes v.d. Sledenhuis. Beroepen: landarbeider, boerenarbeider, fabrieksarbeider, los werkman, gemeente arbeider.

Hij heeft bij de gasfabriek te Hoogeveen gewerkt en ging met een bus vanuit Hoogeveen tijdens de werkverschaffing in de jaren '30 met meerdere bewoners naar de Wieringermeerpolder voor ontginning van het nieuw ontstane gebied. De werkweek was in die tijd 5,5 dagen en door het vervoer en de afstand in die tijd verbleef hij langere tijd (weken) van huis en verbleef in barakken in de polder. Tegen het eind van de Tweede Wereldoorlog, als hij te de buurt was van het station, aan het einde van de dag, ging hij hier altijd langs om te kijken of er nog mensen waren die voor de nacht geen onderdak hadden en nam ze dan mee naar huis. Ze 'kregen' dan te eten en een bed. Hier woonde ook een 'buurman' die dit ook wel deed, maar tegen grove betaling. Dit was tegen het zere been van Jan. Hij heeft hier een pittig gesprek met deze man over gehad met de mededeling dat dit niet door de beugel kon en dat hij hier mee moest stoppen anders zou er wel eens wat kunnen gebeuren. Hij had vrijstelling voor de Nationale Militie van 1922 vanwege 1A: broeder in dienst. Jan trouwde, 23 jaar oud, 20-03-1926 te Hoogeveen met Hendrika Braker, 23 jaar oud. Het kerkelijk huwelijk (ds. J. Kooiman, Ned. Herv.) vond plaats 21-03-1926 te Hollandscheveld. Hendrika is geb. 15-05-1902 te Hoogeveen, Riegshoogten F146a om 21.00 uur, dochter van Albert Braker en Elisabeth Vos. Getuigen: Gerrit Houwer 63 jaar, conciërge en Willem Loos Boersma jr 27 jaar, kantoorbediende. Hendrika is overl. 20-11-1989 in het Jannes van de Sledenhuis te Hoogeveen om 11.30 uur, 87 jaar oud, begr. 24-11-1989 te Hoogeveen, op de Alg. Begraafpl. aan de Van der Wijkstraat. Ze werkte voor haar huwelijk bij bakker Hendrik Bakker, als dienstbode en bij drukte in de winkel, aan het Zuideropgaande.

VI. *Lambert Klunder*, geb. 18-05-1904 te Hoogeveen (zie 1).

VII. *Annigje Klunder*, geb. 07-10-1906 te Alteveer F68 om 15.30 uur (aktenr. 319), overl. 08-12-1994 te Hoogeveen aan de Bentinckslaan 56, 88 jaar oud, begr. 12-12-1994 te Hoogeveen op de Alg. Begraafpl. nr. 4853. Annigje trouwde,

nieuwsgierig en leergierig en dat is dan ook nooit weer opgehouden. Vanaf dat moment was zijn belangstelling voor de genealogie gewekt en is nooit meer verdwenen. Daarbij was er zijn grote belangstelling voor de historische context van mensen en zaken. Bij het onderzoek naar zijn eigen historische wortels kwam hij er achter dat er verbindingen waren met de historicus Johan Huizinga en de predikant/politicus Pieter Zandt.

Met zijn nieuwsgierigheid en honger om meer te weten te komen kwam Datema in 1950 in contact met de Genealogische Vereniging Groningen te Appingedam. Deze afdeling verwees hem voor wat betreft de naam Datema naar de stad Groningen, waar Albert Datema de secretaris van de afdeling was. Deze had in de provincie reeds 5 takken opgespoord. Maar op de vraag hoe de onderlinge verbinding lag, kon hij geen antwoord geven. Albert had ook oude foto's van de familie meegenomen, maar voor hem waren dat onbekende personen, en toch leken die mensen wel op elkaar. Maar hoe lagen die relaties?

Later is Pauwel Datema naar het Rijksarchief in Assen gegaan, want ook daar kwam de naam Datema voor en wel in de grensstreek tussen Drenthe en Groningen. Daar vond Datema de relatie met zijn eigen familie en hij heeft alles nagezocht en ontdekt dat er in de 16^e eeuw al sprake was van twee stammen Datema. Datema heeft toen alle doopboeken, trouwboeken en de gegevens in de burgerlijke stand doorgespit (er was toen zo goed als niets geordend); hij heeft de Goorspraken van Drenthe nagekeken en ook de Etstoeluitspraken uitgeplozen op zoek naar 'Datema'. Vanuit dit onderzoek heeft hij in 1975 een publicatie verzorgd in Groninga: '*De Datema's loten van dezelfde stam? (1450-1850)*'.

De trend was gezet en Datema wist toen niet meer van ophouden. Hij kreeg eens oude boekjes in handen, van de kerkvoogdij Roderwolde 1538 – 1608 en 1608 – 1637. Datema heeft dit boekje doorgeworsteld en later heeft mw. G.J. van Dijk-van Eerden voor de Vrienden van het Drents Archief van dit boekje een exemplaar in druk laten verschijnen waarin al die oude gegeven getranscribeerd zijn verwerkt.

Op een later moment vond hij in Stedum een bijzondere grafzerk van Johan Rufelaert. Deze Johan had zijn afkomst in Gent, was lid geweest van de synode Dordrecht 1618-1619 als ouderling van Stedum. Datema heeft deze Johan Rufelaert onderzocht en in het bijzonder zijn familie in Gent en heeft daarover een artikel geschreven in een jaarboekje van het CBG.

De heer Datema met zijn oorkonde dat hij 40 jaar lid is van de NGV.

Westerbork mag staan.

De echtgenote van Datema komt er bij zitten en neemt deel aan het gesprek. Ook zij is geïnteresseerd naar de motivatie van Datema waarom hij genealogie zo boeiend vindt. En zij vult aan, dat dit alles ook te maken heeft met zijn nieuwsgierigheid naar allerlei zaken en ook zijn leergierigheid speelt een rol. En als hij met iets begonnen is, laat hij het ook niet meer los, een echter 'speurder'. Daarin speelt zijn werk als predikant en de theologie ook een rol. Zo vond Datema in Duitsland een lijkrede uit 1644 van een voorouder/predikant, en ook dat vindt hij boeiend. Datema vindt eigenlijk alles boeiend, maar zo geeft zijn vrouw aan 'dat is ook wel eens vermoeiend'.

Het blijft boeien

Op mijn vraag waarom hij genealogie zo boeiend vindt, geeft hij een dubbel antwoord. In de eerste plaats was hij benieuwd naar zijn afkomst. En vervolgens toen hij daarmee bezig was, zag hij dat in zijn kwartierstaten verschillende voorouders predikanten waren. Zelf is Datema predikant van de PKN (voorheen van de NHK). Twee van zijn voorouders waren als predikant uit Luthers Duitsland weggejaagd en in Nederland terecht gekomen en werden predikant te Koekange en Assen/Westerbork. Het is dan een bijzondere gewaarwording als Datema zelf ook als predikant vele jaren later op diezelfde preekstoel in

1893 (trouwdatum) naar Hollandscheveld C319 en was daar landbouwer (aktenr. 67). Hij trouwde

3 Jantje Slomp, geb. 26-11-1871 te Tiendeveen om 12.00 uur, overl. 03-09-1953 te Hoogeveen, Alteveerstraat 119 (afgebroken in 1974), oud 81 jaar en begr. 07-09-1953 te Hoogeveen de Alg. Begraafpl. graf nr. 962.

Kinderen uit dit huwelijk:

I. Albertje Klunder, geb. 15-05-1894 te Hoogeveen, Krakeel D91 om 08.00 uur (aktenr. 135), beroep arbeider, oud 22 jaar en Jantje Slomp, zonder beroep, overl. 14-08-1983 te Rijssen, 89 jaar oud en aldaar begr. (bron: www.graftombe.nl). Zij trouwde 29-08-1914 te Hoogeveen met Arend van Eck, 24 jaar (aktenr. 92), geb. 09-01-1890 te Alteveer F99 om 7.00 uur (aktenr. 9), overl. 22-08-1981 te Rijssen, Bejaardenhuis Maranatha, kamer 210, 91 jaar en begraven aldaar. Hij was landbouwer en winkelier en kocht in de jaren '30 het onderwijzershuis met openbare school te Alteveer waar hij toen winkelier werd.

II. Margje Klunder, geb. 09-04-1896 te Krakeel D91 te Hoogeveen om 23.30 uur (aktenr. 90), dochter van Jan Klunder, arbeider 24 jaar en Jantje Slomp, zonder beroep. Margje is overl. 10-02-1982 te Hoogeveen, 85 jaar en is begr. op de Nwe Begraafpl. aan de Zuiderweg 49 aldaar. Adres: Hoogeveen - Zuidwolde. 03-07-1914 naar Zuidwolde; 03-05-1919 uit Zuidwolde. Margje trouwde, 23 jaar oud, 17-05-1919 te Hoogeveen met Johannes Scholing, 27 jaar oud, (aktenr. 42), kerkelijk geh. 18-05-1919. Johannes is geb. 06-02-1892 te Hoogeveen E106 om 22.00 uur, (aktenr. 36), zoon van Jan Scholing en Jantje van Veen, overl. 27-08-1992 te Hoogeveen, 100 jaar oud, begr. te Hoogeveen op de Nwe Begraafpl. aan de Zuiderweg 49. Hij was landbouwer.

III. Harm Klunder, geb. 30-10-1898 te Hollandscheveld E 59, (aktenr. 299), zoon van Jan Klunder, beroep landbouwer, oud: 27 jaren, en Jantje Slomp, zonder beroep, overl. 24-01-1959 te Hoogeveen, Wolfsbos 47 (akte. 18), 60 jaar oud, begr. 28-01-1959 te Hoogeveen, Nwe Begraafpl. nr. 1315. Hij was al jaren wegens ziekte thuis, heeft ook nog in het A.Z. te Leiden gelegen. Harm trouwde, 23 jaar oud, 13-05-1922 te Hoogeveen met Hendrikje Wimmenhove, 19 jaar oud (aktenr. 55). Hendrikje is geb. 03-07-1902 te Hoogeveen, dochter van Gerrit Wimmenhove en Jantje Zomer (aktenr. 146), overl. 22-02-1986 te Hoogeveen in Olde Kinholt, 83 jaar oud.

IV. Lammigje Klunder, geb. 22-12-1900 te Alteveer F68 om 17.30 uur (aktenr. 344), overl. 05-01-1981 te Hoogeveen, 80 jaar oud, begr. 09-01-1981 te Hoogeveen. Lammigje trouwde, 21 jaar oud, 26-04-1922 te Hoogeveen met Arend Otten, 25 jaar oud (aktenr. 32). Arend is geb. 01-08-1896 te Meppel (aktenr. 190). Hij was timmerman en woonde aan de Hoogeveenscheweg 24 te

Generatie 1 (proband)

1 Lambert Klunder, geb. 18-05-1904 te Alteveer F68 om 16.00 uur (aktenr. 153), zoon van Jan Klunder, arbeider, oud 32 jaar en Jantje Slomp, zonder beroep, overl. 28-12-1990 te Hoogeveen, 86 jaar oud, begr. 02-01-1991 op de Alg. begr. Plaats, 31e wijk, te Hollandscheveld. Adres 22-05-1930: Hoogeveen - Zuidwolde (22-05-1930 naar Zuidwolde, Alteveer C 5 en vertrekt 14-04-1931 weer naar Hoogeveen.) Hij werkte bij houthandel Van Alderen en is keuterboer.

Lambert trouwde, 25 jaar oud, 17-05-1930 te Hoogeveen met **Metje Wolting**, 25 jaar oud (akte 73), is geb. 05-12-1904 te Hoogeveen, Krakeel 68a, om 17.00 uur (aktenr. 375), dochter van Koert Wolteg en Beertje Metselaar. Metje is overl. 13-10-1996 te de Lotting te Beilen, 91 jaar oud, begr. 18-10-1996 te Hollandscheveld.

Kinderen uit dit huwelijk:

I. Albertha Klunder. Albertha trouwde 07-01-1953 te Hoogeveen met Jaap Pieters, 21 jaar oud. Jaap is geb. 13-08-1931 te Hoogeveen, Riegshoogtendijk 61, overl. 24-10-2000 te Hoogeveen, 69 jaar oud.

II. Jantje Klunder. Jantje is overl. te Noordscheschut. Jantje trouwde met H. Benjamins.

III. Jan Klunder, geb. 17-03-1931 te Zuidwolde, Alteveer C5, overl. 14-06-2001 te Hoogeveen, Draco 21, 70 jaar oud, begr. 18-06-2001 te Hoogeveen. Jan trouwde met Gre Leijssenaar. Gre is geb. 03-01-1933 te Hoogeveen, overl. 06-01-2005 te Hoogeveen, 72 jaar oud, begr. 10-01-2005 te Hoogeveen de Nwe Begraafpl. aan de Van der Wijckstraat.

IV. Koert Klunder, geb. 22-01-1945 te Hollandscheveld 31^e wijk 26, om 7.00 uur (aktenr. 38), overl. 28-01-1945 te Hoogeveen, 6 dagen oud, begr. te Hollandscheveld.

V. Lambertha Metje Klunder, geb. 18-02-1946 te Hollandscheveld 31^e wijk (aktenr. 105). Lambertha trouwde, 21 jaar oud, 20-12-1967 met Albert Gruppen, 29 jaar oud, geb. 14-05-1938 te Westerbork, overl. vóór 2005, ten hoogste 67 jaar oud.

Generatie 2 (ouders)

2 Jan Klunder, geb. 08-09-1871 te Hoogeveen, wijk E 309 om 6.00 uur (aktenr. 257), overl. 27-02-1953 te Hoogeveen, 81 jaar oud, Alteveerstraat 119. *Dit huis is januari 1974 afgebroken* (aktenr. 40). Hij is begr. 03-03-1953 te Hoogeveen, Alg. begraafplaats, graf nr. 961. Jan was een zoon van Jan Klunder en Albertje Benjamins en was geh. met Jantje Slomp. *Hij vertrok als boerenknecht 23-09-*

Anekdote

Op mijn vraag om iets moois te vertellen uit zijn periode van onderzoek, vertellen hij en zijn vrouw het volgende verhaal. Doordat Datema in Vollenhove woont en daar een kasteel 'Toutenburg' heeft gestaan (het is nu een ruïne), is hij op zoek gegaan naar de naam 'Toutenburg'. Zo kwam hij in Duitsland terecht, in de buurt van Jena, waar een dorpje Tautenburg ligt. Datema schreef een brief naar de autoriteiten van Tautenburg, maar er kwam geen antwoord. Daarom zijn Datema en zijn vrouw op reis gegaan om dan maar zelf onderzoek te gaan doen in Tautenburg. Zij kwamen daar aan in een café en deden daar navraag over deze naam. De vrouw van de eigenaar van het café liep het café uit en kwam even later met een man terug die iets meer scheen te weten.

Wat is er gebeurd met die brief? De autoriteiten in Tautenburg, een dorp met 300 inwoners, wisten niet het antwoord op de vraag in de brief van Datema en

daarom hadden ze deze brief in een kastje aan de boom op het dorpspleintje opgehangen, waarin ook de mededelingen van het gemeentebestuur stonden (zoals vroeger bij het gemeentehuis de huwelijksaankondigingen). De man die binnen kwam zei: *"Ik ben Marx, dan moeten jullie die mensen zijn die die brief hebben geschreven"*. Het contact werd voortgezet met een gezellige avond bij Prof. en mevrouw Marx. Tijdens die ontmoeting kregen de lijnen naar Schenk van Toutenburg duidelijker contouren; een familie die in Vollenhove geschiedenis heeft gemaakt en z'n wortels in Tautenburg en het nabijgelegen Frauenpriessnitz heeft. En dan heb je zomaar weer een prachtig verhaal!

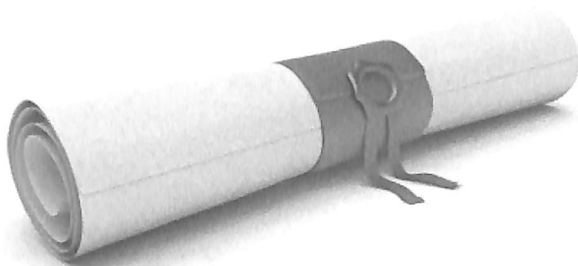
Zo kwam Datema in een uitspraak van de Etstoel in 1545 een zekere Datema tegen over een zaak, die niet duidelijk werd aangegeven. Nu bleek deze zaak een jaar eerder ook al in de Etstoel aan de orde geweest te zijn, maar daar werd Datema anders geschreven: Jan Doetumme. Ja, dan blijf je zoeken....

Dhr. Datema is nu 86 jaar oud, hij heeft in al die jaren heel veel onderzoek gedaan en ook heeft hij behoorlijk wat gepubliceerd. Maar in zijn werkkamer staan heel veel meer gegevens van jarenlang onderzoek. Wat gaat er gebeuren met al dat materiaal? Niet iedereen in de familie is geïnteresseerd en de archieven zitten vanwege ruimtegebrek er ook niet meer op te wachten om al dit materiaal op te slaan. Datema is er nogal nuchter over. Misschien is er wel een jonger familielid dat belangstelling gaat krijgen. En dat wat gepubliceerd is, dat blijft wel bestaan en de rest gaat verloren. Op mijn vraag wat hem dat dan doet, antwoordt hij: *"Ik heb veel met anderen gedeeld en dat gaat wel door"*. Bij al dit onderzoek naar genealogie en geschiedenis is Datema lid geworden van de NGV en CBG. Hij heeft hiervan veel gebruik gemaakt en van alles wat door de NGV en de CBG gepubliceerd is, heeft hij met genoegen kennis genomen.

Mevrouw Datema vult aan dat haar man meer een individuele onderzoeker is geweest, die eerst naar de primaire bronnen op zoek ging. Tegenwoordig zijn de meeste genealogen zogenaamde 'volgers'. Met de huidige stand van zaken van computergenealogie kun je eigenlijk alles vinden wat door anderen al is uitgezocht. Dan wordt het juist interessant om op zoek te gaan naar secundaire bronnen, die weer heel andere informatie verschaffen. Datema: *"En de eis blijft: Genealogen moeten elkaar blijven narekenen!"*

Aan het eind van het verhaal, terwijl ik mijn spullen aan het inpakken ben, wil Datema nog wel iets meegeven aan de NGV Drenthe en NW-Overijssel. Datema heeft zelf al wel eens onderzoek gedaan naar de lijn van Hidding naar Karel de Grote en heeft een artikel daarover geschreven voor Threant. Dat is echter niet gepubliceerd, maar doorgestuurd naar de redactie van Het Drents Genealogisch Jaarboek. Datema zou daarover nog wel wat meer onderzoek willen hebben.

Zo kan Datema wel blijven vertellen, er komen steeds meer verhalen. Het is boeiend om met zo'n iemand in gesprek te gaan. Juist omdat ook mijn voorgeslacht 'Jonkman' uit de omgeving van Vollenhove komt, zou ik – als ik de tijd krijg – graag nog eens aan Datema een paar van mijn vragen willen voorleggen. Hij zal ongetwijfeld veel meer over Vollenhove en omgeving kunnen vertellen. Daarom is genealogie ook nooit af. Ik neem met dank afscheid van de Datema's om zo in ieder geval dit verhaal op papier te krijgen, te bewaren en te delen met anderen.

Kwartierstaat van Lambert Klunder

Ingezonden door Jan Klunder, Barendrecht.

Lambert Klunder, 18-05-1904 – 28-12-1990.

10 Hendrik Kiers Nijmeijer, geb. in 1710, overl. vóór 19-12-1751. Hij was in 1738 afkomstig van Wanneperveen. Hij trouwde, 27 of 28 jaar oud, op 12-01-1738 in Giethoorn met

11 Grietjen Hendriks.

Grietjen Hendriks was in 1738 afkomstig van Giethoorn. Ze stond ook bekend onder de naam van Grietje Hendriks.

Generatie 5 (betovergrootouders)

16 Roelof Vink

20 Kier Nijmeijer, geb. in 1680

1) Standbeeld 'De Turfschipper'. Onhuld op 20 sept. 1991 door dhr. Vuursteen, burgemeester van Zuidwolde. Het beeld is gemaakt door beeldhouwer Bert Kiewiet en staat te Drogteropslagen. (Red.)

Genealogie Kamperman

door Anneke Pol-Snippe, Hoogeveen.

1. Gerrit Kamperman en Janna Weggenstapel.

Kind uit dit huwelijk:

Derk ged. 17-04-1770 Holten; verder **1.1.**

1.1. Derk Kamperman, ged. 17-04-1770 Holten (volgens overlijdens akte), overl. 20 maart 1844 te Hoogeveen. Hij trouwt met **Johanna Wilhelmina Maalderink(g)**, ged. 08-03-1781 te Zutphen, dochter van Hendrik Maalderink en Harmina ten Harmsen, overl. 05-02-1861 te Den Haag.
Kinderen uit dit huwelijk ged./geb. te Hoogeveen:

1. Janna, 09-06-1799

2. Harmina Catharina, 28-01-1801

3. Hendrik Willem, 24-11-1802, verder **1.1.3**

4. Gerrit Jan, 04-05-1806, verder **1.1.4.**

5. Harmina Katrina, 03-02-1808,

trouwt (1) 03-11-1830 Den Haag met **Jan Wilhelm Nakken**, ged. ca. 1787 Gendringen z.v. Berend Hendrik Nakken en Mechtelt Immink; trouwt (2) 28-10-1846 te Den Haag met **Hendrik Christiaan van der Kuijlen**.

6. Willem Jan, 26-08-1810, verder **1.1.6**

7. Berend Willem, 23-04-1813, verder **1.1.7.**

8. Jan Derk, 22-02-1817, verder **1.1.8.**

9. Engelina, 23-01-1820, overl.,

trouwt (1) op 18-05-1848 te Lexmond met **Dirk David van Dijk**, geb. te Vreeswijk;

trouwt (2) 27-10-1854 te Nieuwkoop en Noorden met **Sijbrand Prijs** (wed. van Frederieke Sophie Hagendorn) ged. ca. 1792 te Amsterdam z.v. Jan Prijs en Trijntje Booij.

10. Arnoldus, geb. 01-04-1823, overl. 09-04-1823.

1.1.3. Hendrik Willem Kamperman, ged. 24-11-1802 te Hoogeveen, overl. 03-09-1861 te Alteveer (Hoogeveen). Hij trouwt 31-10-1835 te Zuidwolde met **Femmigje Jakobs Botter**, ged. 14-05-1809 te Hoogeveen, dochter van Jakob Willems Botter en Hendrikje Roelofs, overl. 23-10-1893 te Alteveer (Hoogeveen)

Kinderen uit huwelijk:

1. **Johanna**, geb. 04-10-1836 te Zuidwolde, Vriezenveen, trouwt **Meeuwis Krikke**.
2. **Hendrikje**, geb. 19-08-1838 te Zuidwolde, overl. 28-01-1920 te Hoogeveen, trouwt 06-05-1865 te Hoogeveen met **Hendrik Botter**.
3. **Janna**, 24-04-1841 te Zuidwolde, overl., trouwt 15-10-1859 te Hoogeveen met **Albert Nieuwenhuis**.
4. **Jentje**, geb. 18-02-1844 Zuidwolde, overl. 22-06-1927 te Hoogeveen, trouwt (1) **Roelof Pastoor**, trouwt (2) **Gosen Benjamins**.
5. **Dina**, geb. 12-06-1847 Zuidwolde, overl. 10-04-1931 te Hoogeveen, trouwt 27-04-1878 te Hoogeveen met **Jan van der Sleen**.
6. **Derk**, geb. 12-08-1850 te Hoogeveen, overl. 11-04-1913 te Hoogeveen.
7. **Jacob**, geb. 15-04-1853 te Hoogeveen; verder **1.1.3.7**.

1.1.4. Gerrit Jan Kamperman, beroep schipper; ged. 04-05-1806 te Hoogeveen, overl. 13-12-1887 te Hoogeveen, trouwt (1) 06-05-1837 Hoogeveen met **Evertje Bork**, ged. 22-09-1805 te Hoogeveen, dochter van Harm Jans Bork en Hillichje Everts, overl. 14-09-1843 te Rotterdam.

Kind uit huwelijk:

1. **N.N.**, geb. 09-05-1841 te Avereest, trouwt (2) 07-03-1846 Hoogeveen met **Aleida Coelingh**, geb. 15-10-1813 te Hoogeveen, dochter van Albert Coelingh en Aaltjen Coelingh, overl. 06-07-1892 te Hoogeveen.

Kinderen uit huwelijk:

2. **Johanna Wilhelmina**, geb. 14-05-1847 te Hoogeveen, overl. 24-01-1933 te Hoogeveen, trouwt **Willem Koster**.
3. **Aaltje**, geb. 20-11-1849 te Hoogeveen, overl. 05-07-1937 te Hoogeveen, trouwt **Hendrik Voerman**.
4. **Alberdina**, geb. 31-12-1852 te Hoogeveen, overl. 22-02-1945 te Hoogeveen, trouwt **Egbert Martinus**.

1.1.6. Willem Jan Kamperman, beroep schipper, ged. 26-08-1810 te Hoogeveen, overl. 13-09-1849 te Spaarndam, trouwt 16-03-1839 Hoogeveen met **Geesien Remken(s)**, geb. 21-11-1813 te Hoogeveen, dochter van Jannes Remken en Heiltien Markus, overl. 25-12-1904 te Hoogeveen. (Geesje trouwt later met **Gerrit Bremer**)

Kwartierstaat van Albert Tymens Jaspers

*Ingezonden door: Berend Moed, De Gronzen 7, 8939 AR Leeuwarden.
Tel. 058-2886581. E-mail: berendmoed@ubcmail.nl.*

Generatie 1

1 Albert Tymens Jaspers, geb. 20-11-1800 in Oudehaske, overl. 07-05-1864 in Oosterwolde, 63 jaar oud, turfschipper 1). Hij ging in 1826 mogelijk samenwonen met **Trijntje Jitzes de Haas**, geb. 20-08-1800 in Wierum (Westdongeradeel), overl. 13-01-1874 in Leeuwarden, 73 jaar oud, dochter van Jitze Cornelis de Haas, en Antje Pytters. *Er is nergens een huwelijk te vinden.*

Generatie 2 (ouders)

2 Tymen Alberts Jasper, geb. 10-01-1776 in Oudehaske, overl. 17-03-1854 in Oudehaske, 78 jaar oud. Hij stond ook wel bekend onder de naam Thijmen Alberts Jasper Beroep: schipper. Hij trouwde, 21 jaar oud, op 12-02-1797 in Oudehaske met

3 Martjen Harmens de Wilde, overl. 26-05-1808 in Oudehaske

Generatie 3 (grootouders)

4 Albert Tymens Vink, geb. 04-12-1735 in Giethoorn, overl. 25-09-1810 in Oudehaske, 74 jaar oud. *Albert Tymens Vink ging op 24 mei 1770 van Wanneperveen naar Oudehaske. Hij stond ook bekend onder de naam Albert Timens Vink.*

Hij trouwde, 30 jaar oud, op 01-01-1766 in Sint Johannesga met de 17-jarige

5 Margjen Hendriks Nymeier. Zij is ged. op 1-09-1748 in Wanneperveen, overl. 14-06-1819 in Oudehaske, 70 jaar oud. *Margjen Hendriks Nymeier ging op 24 mei 1770 van Wanneperveen naar Oudehaske. Ze stond ook bekend onder de naam Margje Hendriks Nijmeijer.*

Generatie 4 (overgrootouders)

8 Tymen Roelofs Vink, geb. in 1710 in Wanneperveen, overl. 30-04-1775 in Sint Johannesga, 64 of 65 jaar oud. *Tymen Roelofs Vink verhuisde in 1774 van Giethoorn naar Rotsterhaule. Hij trouwde, 18 of 19 jaar oud, op 09-11-1729 in Giethoorn met*

9 Margje Alberts, overl. 29-12-1763 in Giethoorn.

Generatie 4 (overgrootouders)

12 Hendrik Annen Bijker, geb. in 1804 in Steenwijkerwold. Beroep: boerenknecht. Hij trouwde, 17 of 18 jaar oud, op 27-12-1822 in Steenwijkerwold met de 25 of 26-jarige

13 Marringje Arends Oijers, geb. in 1796 in Steenwijk. Zij stond ook bekend onder de naam Marringje Arends Oijers. Beroep: dienstmaagd.

14 Hermanus Rietberg. *Hermanus Rietberg heeft in Frederiksoord gewoond.* Hij trouwde met

15 Catharina Storm, overl. voor 1856, zij heeft gewoond in Frederiksoord

Generatie 5 (betovergrootouders)

24 Anne Hendriks Bijker, arbeider. Hij trouwde met

25 Lumenegje Jans, arbeidster

26 Arend Oijers Kolopist. Hij stond ook bekend onder de namen *Arend Oijers Kolonist, Arend Kolonist en Arend Kolonist.*

Hij trouwde met

27 Willem Trijntje Annen.

Graf van Anne Tuininga en Aaltje Ten Veen. Bron: Graftombe.nl. (Red.)

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **N.N.**, geb. 18-12-1839 te Hoogeveen (dochter)

2. **Dirk**, geb. 05-04-1841 te Hoogeveen, overl. 05-07-1913 Amsterdam, trouwt **Femmigje ten Kate**.

3. **Hilligje**, geb. 07-03-1843 te Avereest, overl. 14-05-1938 te Arnhem, trouwt **Berend van Laar**.

4. **Jannes**, geb. 23-05-1845 te Hoogeveen, overl. 17-06-1926 te Hoogeveen, trouwt (1) met **Hermannna Kreuzen**, trouwt (2) met **Hendrikje Gruppen**.

5. **Johanna Hendrika**, geb. 03-10-1847 te Sneek, overl. 18-05-1919 te Hoogeveen, trouwt **Gerrit Koster**.

6. **Gerrit**, geb. 04-04-1849 te Avereest, trouwt **Wubberta Petronella Smit**.

1.1.7. Berend Willem Kamperman, beroep schipper, geb. 23 april 1813 te Hoogeveen, overl. 13-12-1882 te Hoogeveen. Hij trouwt (1) op 22-06-1842 te Hoogeveen met

Hendrika Stoter, geb. 10 mei 1814 te Hoogeveen, dochter van Jan Pieters Stoter en Annigjen Goverts overl. 27 november 1852 te Hoogeveen.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **N.N.** geb. 18-09-1843 te Hoogeveen (zoon)

2. **Johanna**, geb. 31-08-1844 Hoogeveen, overl. 04-04-1895 te Hoogeveen, trouwt Jan Koster.

3. **Jan**, geb. 16-12-1849 Hoogeveen, overl. 31-12-1849 te Hoogeveen.

4. **Jan**, geb. 09-04-1852 te Hoogeveen, overl. 09-04-1924, trouwt **Femmigje Winkel**. Hij trouwt (2) op 14-01-1857 te Hoogeveen met

Geertjen Benjamins, geb. 22-11-1819, te Hoogeveen, dochter van Benjamin Simens Benjamins en Janna Hendriks Kroezen, overl. 06-08-1896 te Hoogeveen.

1.1.8. Jan Derk Kamperman, schipper, geb. 22-02-1817 te Hoogeveen, overl. 15-01-1874 te Amsterdam. Hij trouwt 08-06-1844 te Hoogeveen met

Gezina Margaretha Rosendal, geb. 04-12-1821 te Hoogeveen, dochter van Harm Berends Rosendal en Jentje Derks Hein, overl. 07-10-1858 te Hoogeveen.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **Dirk**, geb. 18-09-1845 te Buiksloot, in een praam genaamd de Vrouwe Gezina Margrita, trouwt **Maike Zegeling**.

2. **Jentje**, geb. 07-02-1847 Hoogeveen, trouwt **Evert Fredriks**.

1.1.3.7. Jacob Kamperman, geb. 15 april 1853 te Hoogeveen, overl. 22-03-1904 te Coevorden. Hij trouwt 27-04-1878 te Hoogeveen met

Metje Wobben, geb. 16-10-1855, dochter van Koob Wobben en Aaltje Rimmelts Pit, overl. 25-09-1938 te Hoogeveen.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **Femmigje**, geb. 14-01-1880 te Hoogeveen, overl. 27-02-1834 te Dalen, trouwt **Stoffer Snippe**.
2. **Aaltje**, geb. 09-05-1881 te Hoogeveen, trouwt **Arend Schonewille**.
3. **Hendrik**, geb. 14-09-1884 te Hoogeveen, trouwt **Maria Oelen**.
4. **N.N.**, geb. 27-06-1887 te Hoogeveen (dochter).
5. **Koba**, geb. 09-10-1892 te Hoogeveen, overl. 27-07-1893 Hoogeveen.
6. **Koba**, geb. 04-10-1898 te Hoogeveen, trouwt **Pieter Engels**.
7. **Metje**, geb. 04-10-1898 te Hoogeveen, trouwt **Hendrik Kikker**

Metje Kamperman, dochter van Metje Wobben, geb. 04-10-1898.

Metje Wobben, 16-10-1855 – 25-09-1938.

Kwartierstaat van Aaltje ten Veen

*Ingezonden door, Berend Moed, De Gronzen 7, 8939 AR Leeuwarden
Tel. 058-2886581, E-mail: berendmoed@upcmail.nl*

Generatie 1

1 Aaltje ten Veen, geb. 06-05-1877 in Frederiksoord (gem. Vledder), overl. 26-04-1961 in Oostdongeradeel, 83 jaar oud. *Aaltje ten Veen woonde op haar huwelijksdatum, 13 juli 1901, te Hantumhuizen, daarvoor had ze een half jaar in Amsterdam gewoond.*

Aaltje trouwde, 24 jaar oud, op 13-07-1901 in Westdongeradeel met Anne Tuininga, 22 jaar oud, geb. 25-08-1878 in Hantum, overl. 05-03-1957 in Westdongeradeel, 78 jaar oud, zoon van Freerk Siedses Tuinenga en Trijntje Annes Boersma. Tuininga woonde in 1901 te Hantumhuizen en was van beroep, slachter, boer, gardenier.

Generatie 2 (ouders)

2 Dirk ten Veen, geb. 01-11-1826 in Steenwijk, overl. 25-05-1896 in Frederiksoord (gem. Vledder), 69 jaar oud.

Dirk ten Veen was eerst gehuwd met Geertje van der Knokke. Een zoon uit dat huwelijk: ook een Dirk ten Veen, trouwde 9 april 1897 te Steenwijk met Jantje Bruinenberg, dochter van Jan Bruinenberg en Grietje Tip (zie kwartierstaat Wolter de Vries). Beroep: arbeider, kolonist, kolonist, vrijboer.

Hij trouwde, 48 jaar oud, op 02-07-1875 in Vledderveen, met de 31-jarige

3 Mergje Bijker, geb. 11-10-1843 in Vledder, overl. 12-04-1888 in Frederiksoord (gem. Vledder), 44 jaar oud.

Generatie 3 (grootouders)

4 Wolter ten Veen, overl. na 1897. Hij trouwde met

5 Aaltien Goorholt.

6 Meine Hendriks Bijker, geb. 1-08-1823 in Steenwijkerwold, overl. na 1843, beroep: arbeider. Hij trouwde, 19 jaar oud, op 30-09-1842 in Vledder met de 25-jarige

7 Jannegien Rietberg, geb. 19-03-1817 in Kampen, overl. na 1843. Zij stond ook bekend onder de namen Jannigje Rietberg, Jannigje (Hermanus) Rietberg en Jannetje Rietberg. Beroep: arbeidersche.